ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України ◆ № 235 (485) ◆ Середа, 9 грудня 1992 року ◆ Ціна 2 крб.

Іван ПЛЮЩ: ДО ГОЛОСУ ПРОФСПІЛОК СЛІД ПРИСЛУХАТИСЯ

7 грудня відбулася зустріч Голови Верховної Ради України І. С. Плюща з головою Федерації профспілок України О. М. Стояном. У центрі розмови були питання ролі і місця профспілок у політичній системі суспільства.

Голова Федерації профспілок проінформував про підсумки другого (позачергового) з'їзду Федерації, довів до відома Голови Верховної Ради пропозиції, що були висловлені на адресу парламенту делегатами з'їзду. І. С. Плющ підкреслив, що профспілки є організацією, яка стоїть найближче до людей, і до її голосу слід прислухатися. Місце профспілок має бути зафіксоване у новій Конституції України, передбачене у новій виборчій системі.

Слід повернутися до Закону про профспілки, проект якого підготувати з участю всіх профоб'єднань України. Для більш ефективної роботи парламенту і профспілок варто виробити чіткий механізм їх взаємовідносин. Досягнута домовленість, що ці та інші проблеми, які стосуються відносин Верховної Ради і профспілок, будуть викладені головою Федерації профспілок України на черговому засіданні Президії Верховної Ради.

Читайте в номері

ПЕНСІЇ ІСТОТНО ЗРОСТАЮТЬ

Кабінет міністрів України прийняв постанову «Про перерахунок державних пенсій».

У зв'язку з установленням мінімальної пенсії за віком у розмірі 2300 купонів, говориться в документі, рівні всіх державних пенсій призначених до 1 листопада 1992 року, буде підвищено у 2,875 раза.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ПРО МІНІСТРА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА І ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ

Призначити Карасика Юрія Михайловича на посаду міністра сільського господарства і продовольства України, увільнивши від цих обов'язків Ткачука Василя Михайловича у зв'язку з переходом на іншу роботу.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ, 8 грудня 1992 року.

ДО ОФІЦІЙНОГО ВІЗИТУ В УКРАЇНУ ПРЕЗИДЕНТА АЗЕРБАЙДЖАНСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ АБУЛЬФАЗА ЕЛЬЧІБЕЯ

9—10 грудня 1992 року в Києві з офіційним візитом перебуватиме державна делегація Азербайджану на чолі з Президентом Абульфазом Ельчібеєм.

Програмою перебування А. Ельчібея передбачаються зустрічі з Президентом України Л. Кравчуком та президентом Академії наук України Б. Патоном, підписання Договору про дружбу і співробітництво між Україною та Азербайджанською Республікою, проведення прес-конференції.

Продиктовано в номер

«ЗОЛОТИЙ ОСКАР» — ЖИТОМИРЯНЦІ

У столиці Австрії Відні завершився конкурс краси «Королева світу». Серед його 54 учасниць з 52 країн була і 20-річна житомирянка, «Міс Україна» Оксана Сохатська. Своєю вродою і розумом чарівна українка полонила серця членів жюрі і глядачів. Вона увійшла до числа фіналістів, здобула титул «Мрійлива дівчина» і нагороджена призом Голівуду «Золотий Оскар». У травні наступного року Оксана візьме участь у конкурсі краси «Міс Всесвіту» в американському місті Лос-Анджелесі. Її також запрошено відвідати Італію, Німеччину, Австрію, Канаду і США.

Володимир ЛИЗА.

КООРДИНАЦІЙНА РАДА — ЩЕ НЕ ВЕСЬ ФЛОТ

Офіцерський склад з'єднання підводних човнів Чорноморського Флоту розповсюдив 8 грудня заяву, у якій спростував заяву Координаційної ради офіцерських зборів про те, що начебто його апеляції до VII з'їзду народних депутатів Росії підтримують всі офіцери ЧФ. У заяві підводників говориться: «Мы заявляем, что никаких собраний офицеров, мичманов или личного состава соединения подводных лодок в поддержку «твердой и решительной» позиции адмирала И. Касатонова в соединении никогда не проводилось, что Координационный совет офицерских собраний Черноморского Флота не выражал и не выражает интересы всего офицерского состава флота, а лишь является инструментом политической борьбы в руках нечистоплотных политиканов. Об этом свидетельствует и последнее обращение к VII съезду народных депутатов РФ. Это очередная попытка решения проблем флота, Севастополя и Крыма в пользу другого государства». Підводники висловили протест проти подібних дій Координаційної ради, які ускладнюють і без того непросту ситуацію на флоті. Вони виступили з вимогою до голови Ради капітана І рангу В. Володіна не розповсюджувати надалі від їхнього імені і без їхнього відома подібних заяв, бо «всему есть предел, тем более, человеческому терпению».

Олександр ПІЛАТ.

ПАХЛО ПОРОХОМ І ПРОВОКАЦІЄЮ

Міліціонери, які зібралися у Луганську на майдані після повернення з відрядження, спершу не звернули уваги на «Жигулі», які крутилися поруч. Не зреагували і тоді, коли водій в їхню адресу почав вигукувати не зовсім приємні слова. Та ось «Жигулі» розвернулися з наміром протаранити машину, що належала Северодонецькому міському відділу внутрішніх справ.

З тараном не вийшло. Тоді водій ВАЗ-2108 спробував наїхати на працівників міліції, що вже розсипалися на майдані. У тих терпець увірвався і після попереджувальних пострілів стали стріляти по колесах. «Жигулі» одержали кілька пробоїн, а водія поранено в ногу. Його затримано. Порушником виявився краснолучанин К. Ведеться розслідування.

Микола БОГАРАДА.

Фауна сучасного міста

Фото Валерія ІНЮТІНА.

Колонка редактора

Влада і профспілки

«Профспілкова газета» (№ 45, 1992 р.) повідомила, що голова Федерації профспілок України Олександр СТОЯН прийняв представників трудових колективів лисичанського ВО «Нафтооргсинтез», Кременчуцького і Одеського нафтопереробних заводів.

Нафтопереробники вимагають «поновити виробничо-економічні зв'язки з підприємствами країн колишнього Союзу, вирішити питання взаєморозрахунків, забезпечити державне постачання нафти і матеріально-технічних ресурсів на нафтопереробні підприємства України...» і т. д. «Нафтопереробники заявили, що вони готові вдатися до більш рішучих заходів».

Вимоги зрозумілі. Але хто проти виробничо-економічних зв'язків з підприємствами колишнього Союзу? Та ніхто. От тільки чи вдасться «забезпечити державне постачання» в умовах, коли видобувників нафти в Росії обсіли комерційні структури і взяли на себе «важку працю» продавати те, що нафтовиками видобуто?! Головними якраз і мають бути «зв'язки з підприємствами», до чого закликають наші українські нафтопереробники. А точніше — між підприємствами.

І ще одне запитання мимоволі виникає: де ж були славні колективи наших нафтопереробників, коли керівники цих колективів перекачували з України пальне «за бугор»? Чому тоді не обурювались? Невже не бачили, що воно робиться? І чим загрожує скінчитись? Отож, мабуть, давайте не перекладати всю відповідальність за те, що відбувається, тільки на Київ, на його владні структури.

В цьому ж числі газети сказано й таке: «Верховна Рада практично наприймала таких рішень, які поставили наше суспільство в дуже скрутне становище. Більше того — якщо раніше депутати вважали, що вони наприймали законів, які можуть якось захистити людей, то після відомого виступу Прем'єр-міністра Леоніда КУЧМИ виявилось, що серед тих законів є і «антинародні». І далі висновок — Федерація профспілок України включається в кампанію по достроковому розпуску парламенту. Браво! Достроково переоберемо парламент, а далі все буде файно? Що це, чергова ілюзія? Чи виважена, до дрібниць врахована перспектива з відомими наслідками? А чого варті ті керівники, які лише після виступу прем'єра розгледіли, що серед тих законів є і «антинародні»? А раніше не бачили? І які саме закони антинародні? Хотілося б конкретно. Речі надто важливі.

А висновок один. Конфронтація сьогодні — на шкоду Україні. Різні, політично діаметрально протилежні сили об'єктивно розмивають незміцнілу нашу державність. І в даному випадку, у стосунках з профспілками слід, на мою думку, зробити одне: надати профспілкам право законодавчої ініціативи. Так, їх, профспілок, сьогодні багато. Там своя боротьба за лідерство. То — їх справа. Але Верховна Рада може надати право законодавчої ініціативи не одній якійсь профспілці чи профоб'єднанню. А в тому разі, коли певну ініціативу підтримує, скажімо, така кількість профспілок, які об'єднують третину трудящих України. Тоді й профспілки будуть ретельніше аналізувати законопроекти й закони, і вчасно, через Верховну Раду, ініціювати поправки. Щоб одного разу не робили відкриття типу «серед тих законів є і «антинародні». Мені здається, це б відповідало завданням соціального партнерства в суспільстві, проведенню соціально орієнтованих реформ, правильному усвідомленню їх необхідності.

Судячи з виступу Президента України на недавньому з'їзді Федерації профспілок України, нинішній уряд розуміє необхідність і важливість співпраці з профспілками. Тож своє слово має сказати і Верховна Рада. Чи не так?

Сергій ПРАВДЕНКО.

ВЕТЕРАНАМ — ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ І ТУРБОТУ!

Під таким заголовком у нашій газеті 24 листопада цього року було надруковано звернення Верховної Ради України до всіх владних структур — депутатів Рад, представників Президента на місцях, до партій і рухів, профспілкових та інших громадських організацій, духовенства, трудових колективів підприємств і господарств, торговельних, комунальних, побутових і транспортних організацій, ділових кіл із закликом взяти на себе частину піклування про ветеранів війни і праці, їхнє здоров'я і добробут. Рекомендовано, щоб усі Ради народних депутатів, місцеві адміністрації опрацювали і почали невідкладно здійснювати комплекс заходів, спрямованих на всебічну підтримку старшого покоління.

Редакційна пошта засвідчує, що цей заклик парламенту знаходить схвалення в народі. Ми в «Голосі України» нещодавно розповідали, як турбуються про ветеранів місцеві Ради Маріуполя і Мар'їнського району Донецької області, трудовий колектив Кіровоградського виробничого об'єднання «Червона зірка».

Сьогодні вміщуємо інші публікації на цю тему.

НЕ ЗАЛИШИТИ В ХОЛОДІ І ГОЛОДІ

СКАЖЕМО відверто: без крайнощів у ставленні до звернення Верховної Ради в Арцизькому районі не обійшлося. Дехто, навіть не вникнувши в суть документа, тут же виніс щодо нього негативний вердикт: знову, мовляв, «верхи» хочуть перекласти всі турботи про ветеранів на «низи». Є, навпаки, й такі, хто за старою звичкою поспішив висловити «одобрямс» документові, навряд чи збираючись щось робити. Та, на щастя, не оці крайні точки зору стали тут визначальними. І свідчення тому — розповіді голови Арцизької районної Ради народних депутатів Василя Чернишова та голови районної ради ветеранів Дмитра Леонідова.

В. Чернишов: У нас в районі близько 15 тисяч пенсіонерів. З різним, зрозуміло, достатком, різними умовами життя. Отож, турботу про ветеранів виявляють, можна сказати, у двох площинах: є загальні пільги, і є індивідуальний підхід. Передбачили це, розробляючи не так давно спільно з держадміністрацією районну програму «Соціальний захист», мета якої — нікого з людей похилого віку, інвалідів не залишити в холоді й голоді. Найактивнішу участь у підготовці цього документа взяли сільські та міська Ради. Тепер у зв'язку із зверненням Верховної Ради немає необхідності, бачимо, готувати оту програму. Залишається тільки виявляти більше наполегливості, щоб намічене виконувати.

Д. Леонідов: Хоча не зайво, вважаємо, дещо й уточнити. Адже життя іде, змінюються умови, з'являються нові нагальні запити. Тому ми направили у всі первинні осередки ветеранів так звані картки обліку учасників та інвалідів війни. По них розбитимемо, так би мовити, спецзамовлення держадміністрації на будівельні матеріали, складну побутову техніку, а міським і сільським Радам, керівникам трудових колективів — на виділення додаткових продуктів харчування за пільговими цінами, обслуговування хворих і немічних.

В. Чернишов: Реалізація районної програми, тих заходів, здійснити які пропонує Верховна Рада, в умовах сільського району, де через бюджет виділяється на такі цілі надто мало коштів, вирішальною мірою залежить від трудових колективів. Тут же, коли відверто, спостерігається двоякий підхід. Колгоспи й радгоспи, як правило, не поривають зв'язків з ветеранами, які там працювали, разом із сільрадами всіляко підтримують їх. У Главанах, Теплиці, Виноградівці, Прямобалці, ряді інших сіл їм реалізовано по 200—400 кілограмів зерна за символічну, по суті, плату — від 20 копійок до карбованця за кілограм. Всюди їм виділили під городи додаткові земельні ділянки, які господарства не лише зорали, а подекуди й засіяли. Залишалося тільки доглянути та врожай зібрати. У Задунаївці, приміром, 50 пенсіонерів з таких ділянок одержали по 600—800 кілограмів зерна кукурудзи. Чи варто говорити, наскільки це важливо на селі? Є, отже, у пенсіонерів зерно і на хліб, і на утримання домашньої живності.

Д. Леонідов: До речі, охоче взяли ділянки землі й міські пенсіонери. Виростили там для себе картоплю, цибулю, моркву, іншу городину.

В. Чернишов: Райрада має у своєму запасі близько 8 тисяч гектарів землі. Всім бажаючим і надалі виділятимемо до гектара під особисті підсобні господарства. Пенсіонерам — найзручніші ділянки, щоб і поближче, і найродючіші, і щоб господарства зорати мали змогу. Не хочу переобтяжувати свою розповідь цифрами й фактами, але скажу, що в більшості колгоспів і радгоспів не тільки зерно, а й усі інші продукти відпускають ветеранам за пільговими цінами й безплатно, допомагають ремонтувати житло, завозять паливо, дають путівки до санаторіїв і будинків відпочинку. Щойно побував у Павлівці. Там сільрада, яку очолює Омелян Гуц, налагодила заготівлю дров у лісосмугах для пенсіонерів. А місцевий колгосп, де головою Олександр Метеленко, тим ветеранам, які цього потребують, відпускає безплатно обіди зі своєї їдальні, причому тим, хто не в змозі ходити туди сам, гарячу їжу з трьох страв щодня розносить Олена Гайдаржі. Вона й води немічному принесе, і піч розпалить, і в хаті прибере, й необхідні покупки зробить. Так — не тільки тут, а й у багатьох інших селах.

А ось трудові колективи міста з переходом до ринкових відносин часто-густо зв'язки зі своїми колишніми працівниками послабили чи й зовсім розірвали. Тепер через депутатів різних рівнів, профспілкові і ветеранські організації прагнемо їх відновити. Бо, будьмо відвертими, без підтримки трудових колективів малозабезпеченим людям похилого віку кінці з кінцями сьогодні не звести.

Д. Леонідов: Маємо ось у місті магазин «Ветеран», та тільки й того, що не стоїмо в загальних чергах у звичайних магазинах, а ціни й тут не нижчі, з усіма торговельними та іншими «накрутками». Думаю, Верховній Раді, урядові України слід було б прийняти рішення, за яким у магазинах для ветеранів товари першої необхідності реалізувалися хоча б за їх собівартістю. Директор райзаготконтори Анфіса Марина, скажімо, виділяє для ветеранів за пільговими цінами картоплю, борошно. А в райунівермазі, навпаки, навіть ліквідували відділ промтоварів, де обслуговували ветеранів. Тепер добиваємося, щоб відновили. Не всі сільські споживчі товариства повернулися обличчям до потреб людей похилого віку — прагнемо з допомогою районної ради, держадміністрації, сільських Рад і на них вплинути: щоб у всіх селах у магазинах були не тільки відділи для ветеранів, а й необхідний набір порівняно дешевих товарів.

В. Чернишов: Прикро, що такі товари можуть сьогодні придбати далеко не всі пенсіонери. І підвищення пенсій тут особливо не допоможе бо ціни зростають куди швидше. Не раз чув від людей похилого віку: заробітна плата тих, хто працює, хоч і повільно, та все ж підвищується, а нагромаджені нами за довгі роки сякі-такі кошти в ощадкасах тепер, по суті, зведені нанівець. Є президентський указ про подвоєння вкладів, та, по-перше, це ж мізер, слід було хоча б для ветеранів індексувати оті вклади відповідно до зростання цін; по-друге, навіть з отого подвоєння нині, коли так скрутно, користі ніякої, бо зняти ті кошти на повсякденні потреби ніхто не може. Щодо пенсіонерів це нічим не виправдано, таке становище слід негайно виправити. Держава, скоротивши які завгодно інші витрати, мала б знайти на те кошти.

Д. Леонідов: Коли вже зайшла мова про загальнодержавну політику, то хочу додати таке: пора б прирівняти за всіма пільгами учасників війни до інвалідів війни. По-перше, багато хто просто не запасся довідками про поранення під час бойових дій, а тепер страждає. По-друге, той, хто пройшов дорогами війни усі чотири роки, хай і не проливши крові, здоров'я там таки втратив, а тепер і хворіє, й сил не має.

В. Чернишов: Одне слово, висновок можна зробити такий: є над чим попрацювати, щоб віддати борг ветеранам, щоб не приректи їх на голод і холод, усім — і центральним державним структурам, і місцевим органам влади, і кожному трудовому колективу. Спільними зусиллями тільки й можна сьогодні підтримати людей похилого віку, аби не відчули вони себе ізгоями у своїй рідній землі.

Записав **Георгій ВОРОТНЮК**, власний кореспондент «Голосу України».
Одеська область.

ЗНОВУ ОБДИРАЮТЬ

Верховна Рада України закликала керівників підприємств, трудові колективи виявляти всебічну турботу про своїх робітників — ветеранів. Та до цього заклику, на жаль, не скрізь прислуховуються.

Пригадаймо, як ще в застійні часи пенсіонерові, який продовжував працювати, не дозволяли мати заробіток, що разом з пенсією перевищував би 300 карбованців. У мене тоді держава щомісяця забирала 120—150 карбованців чесно зароблених грошей. Тепер таку заборону відмінили, але знову нас обдирають. Вже іншим чином.

Я — пенсіонер, працюю машиністом автонавантажувача на фабриці «Зоря» об'єднання «Украгропромтара». Як працюю — можу надіслати позитивну характеристику. Але заробіток мізерний, прожити на нього важко. Останнім часом на фабриці почали виплачувати робітникам індексацію. Та пенсіонерам не платять. Вам, — пояснюють у бухгалтерії — індексацію нараховують на пенсію. Важко зрозуміти: при чому тут пенсія? Я працюю на фабриці, тут заробляю гроші, то чому ж ігнорується моє право на індексацію? До того ж пішов на пошту по пенсію, одержав стільки, як і раніше, без будь-якої індексації. Зв'язківці не змогли нічого пояснити.

То куди ж йти? Кому скаржитися?

Олександр ЗВОНАРЬОВ, ветеран праці.
Київ.

У ЦЕНТРАЛЬНІЙ КОМІСІЇ З ВСЕУКРАЇНСЬКОГО РЕФЕРЕНДУМУ

Центральна комісія з всеукраїнського референдуму, розглянувши документи, подані районними і міськими (міст республіканського і обласного підпорядкування) Радами народних депутатів, зареєструвала 7 грудня 1992 року три ініціативні групи по збиранню підписів громадян під вимогою проведення всеукраїнського референдуму з питання «Ви за дострокове припинення повноважень Верховної Ради України після дострокових виборів парламенту України у 1993 році?». Зареєстровано, зокрема, такі ініціативні групи, утворені на зборах громадян:

у Галицькому районі Івано-Франківської області, у складі 33 осіб, присвоєно порядковий № 154;

у Турківському районі Львівської області, у складі 20 осіб, порядковий № 155;

в Іваничівському районі Волинської області, у складі 41 особи, порядковий № 156.

О. ЛАВРИНОВИЧ, заступник голови Центральної комісії з всеукраїнського референдуму.

Доповідь голови Комісії з питань правопорядку та боротьби із злочинністю Ярослава Кондратьєва на пленарному засіданні Верховної Ради України 21 листопада 1992 року містить у собі багатий фактичний та аналітичний матеріал.

Публікуємо її на прохання численних читачів газети.

ЗЛОЧИНИ І БЕЗКАРНІСТЬ

Шановний Голово, шановні народні депутати!

Виконуючи доручення Верховної Ради, група народних депутатів разом із спеціалістами вивчила хід виконання прийнятих законів і постанов з питань боротьби із злочинністю і дійшла висновку, що вкрай незадовільна організація запровадження їх у життя створює серйозну загрозу побудові держави.

Злочинність зростає, набуває вираженої корисливо-насильницької спрямованості, стає агресивнішою та жорстокішою, перетворюється на найбільше соціальне лихо.

Щодня до нас надходять моторошні повідомлення про жорстокі акти насильства, розбійні напади, пограбування, вбивства. Люди залякані зростанням злочинів проти їхнього майна, власною незахищеністю на вулицях, у громадських місцях, на подвір'ях, у під'їздах будинків, особливо на околицях міст у вечірній час. Цього вже зазнали на собі й окремі депутати.

Громадяни вимагають особистої безпеки і недоторканності їхньої власності, вони хочуть порядку в державі.

Посилення хабарництва, спекуляції, рекету, наркобізнесу, шахрайства, пограбувань, незаконної торговельної діяльності позбавляє громадян упевненості в особистій безпеці і — в кінцевому підсумку — підриває їхню віру у здатність законодавчої влади нинішнього скликання і діючого уряду ефективно керувати державою.

Ці тривоги обгрунтовані. Особливо небезпечно складається криміногенна ситуація у Миколаївській, Львівській, Закарпатській, Хмельницькій, Київській, Кіровоградській, Вінницькій областях та Республіці Крим.

Справжнім розсадником групової злочинності стали аеропорти, залізничні вокзали, готелі, ринки, де хазяйнують рекетири, злодії, сутенери, повії, спекулянти та інші кримінальні прошарки.

Йде поділ сфер впливу між ворогуючими групами. На цьому грунті вже мали місце збройні сутички, у яких загинули люди, зокрема, у районах України, прикордонних з Молдовою, Румунією, Польщею.

Використовуючи лібералізацію прикордонного й митного режимів, злочинні групи з України та інших держав СНД включились у боротьбу за створення власних структур за кордоном і каналів нелегальної переправи товарів через кордон. Тільки з Польщі цього року за рекет депортовано 26 громадян України.

Викликають глибоку стурбованість ознаки тероризму. За два роки правоохоронні органи отримали 135 повідомлень про замахи та злочини з використанням вибухових речовин. У ході їх перевірки вилучено 80 кілограмів вибухівки і 7 вибухових пристроїв. Тільки цього року вилучено 1960 одиниць вогнепальної зброї, у тому числі 12 гранатометів, 6 кулеметів, 43 автомати, 205 карабінів, 167 пістолетів, майже 4 тисячі гранат, понад 150 кілограмів вибухівки.

Особливо хочу підкреслити, що набирає сили підпільна, прихована від обліку й контролю, діяльність корумпованих осіб, які в такий спосіб підривають національну економіку, грабують бюджет держави.

Тільки цього року вдалося запобігти майже 22 тисячам спроб незаконного вивезення товарів і продовольства. У Києві, Київській, Кіровоградській, Полтавській, Тернопільській, Сумській, Черкаській, Чернігівській та багатьох інших областях керівники державних підприємств, колгоспів, комерційних структур укладали фіктивні договори з підприємствами Росії, Грузії, Вірменії, Литви на обмін цукру, м'яса, олії на лісоматеріали та бензин.

Але після отримання ліцензій і вивезення продукції за межі України, наприклад, Лубенський комбінат громадського харчування Полтавської області замість бензину отримав 6 легкових автомашин, які розподілили між керівниками району.

За ліцензією Кіровоградського облвиконкому керівники кількох цукрових підприємств продали московському МП «Сатурн» 120 тонн цукру по 7 карбованців за кілограм. А замість обладнання та механізмів МП відпустило легкові автомобілі, які викупили у свою власність керівники підприємств.

У перший же день проведення грошової реформи в Україні на залізничній станції Донецьк затримано директора донецького МП «Гермес» та його заступника, які внаслідок безконтрольності кредитно-банківської діяльності намагалися вивезти за межі України понад 3 мільйони карбованців.

У тому, що колишній уряд нехтував прийняті закони й не до кінця оцінював усю небезпечність злочинності для суспільства, є вина й Верховної Ради.

Тому сьогодні ми повинні самі усвідомити й відповісти нашим виборцям, де криються глибинні причини нинішньої криміногенної ситуації, від кого залежить виправлення стану справ і що необхідно робити, щоб захистити людину, в тому числі вас, вашу дружину, дочку або сина і зберегти Україну.

На думку робочої групи, першою причиною є різка активізація деструктивних сил, які розхитують основи правопорядку, поглиблюють правовий нігілізм, нехтують вимоги законів.

Я глибоко переконаний, що в цьому зацікавлені окремі політичні угруповання, незадоволені рухом України до сильної правової держави, а також наша доморощена мафія та мафія ближчого зарубіжжя.

Інтереси цих політичних сил і мафії на сучасному етапі політичної і економічної нестабільності збігаються, бо вони через усякого роду найманців та підлабузників, що до них примазалися, зі шпальт газет, по радіо і телебаченню:

1) домагаються дискредитації вищого законодавчого органу, створення негативної думки про діяльність Верховної Ради, щоб сформувати в народі образ ворога, яким має стати ніким не захищений депутат;

2) намагаються різко загальмувати законодавчий процес, не дати можливості реалізувати й проконтролювати хід виконання уже прийнятих нами законів;

3) створюють різного роду воєнізовані формування.

Це повинен розуміти і уряд, який ми недавно обрали, бо цей процес спрямований водночас і проти нього.

У такій ситуації ми повинні негайно підтримати уряд, який нарешті зрозумів своє місце у захисті суспільних інтересів і що ми нарешті будуємо правову державу, в якій над усе буде людина і закон, що її охороняє.

Друга — найбільш небезпечна — причина різкого загострення криміногенної ситуації полягає в тому, що колишній уряд не розробив дійових заходів, спрямованих на усунення умов, які породжують тіньову економіку, корупцію та безгосподарність.

В результаті вже сьогодні виник реальний грунт для зловживання службовим становищем з боку службових осіб місцевої адміністрації, керівників управлінських структур на місцях, яким законами держави доручено одноособово здійснювати роздержавлення і приватизацію малих підприємств, державного житлового фонду тощо.

Крім того, урядові органи, установи Національного банку фактично не контролюють дії керівників та службових осіб управлінських і господарських структур, у віданні яких перебувають сировинні, трудові, матеріальні, фінансові ресурси та продукція, що у товарному вигляді вільно реалізується через посередницькі комерційні структури.

Президія попереджала про це колишній уряд ще в грудні 1991 року. Але боротьба зі злочинністю не стала складовою частиною національної безпеки України. На розгляд Верховної Ради до цього часу не подано проектів Закону «Про боротьбу з організованою злочинною діяльністю», невідома доля і розкритикованої Республіканської програми боротьби із злочинністю, яку давно вже слід було переробити і профінансувати.

Будемо сподіватися, що після сьогоднішнього засідання новий уряд знайде і притягне до суворої відповідальності тих службових осіб у правоохоронних органах, які знехтували вимоги вищого законодавчого органу, і подасть на розгляд Верховної Ради проект Закону «Про боротьбу з організованою злочинною діяльністю», включить до програми боротьби із злочинністю заходи, спрямовані на обмеження корупції, відшкодування збитків, завданих зловживаннями з боку службової влади та злочинами. Рекомендації державам з цих та інших питань давно розроблені ООН.

У програмі доцільно було б передбачити і створення урядової комісії, яка терміново здійснила б кримінологічну, економічну експертизу чинного законодавства, щоб виявити всі прогалини у податково-фінансовій сфері, державному обліку і звітності.

Хотілося б, щоб найближчим часом цю програму затвердив Президент, щоб вона не була куца, а враховувала всі глибинні причини розвитку злочинності у всіх сферах суспільного життя.

Третя причина криється в тому, що державні структури згорнули діяльність з відвернення злочинності, і тим перестали виконувати один із основних своїх обов'язків перед суспільством.

Система профілактики правопорушень фактично розпалася. Розганяють громадські пункти охорони правопорядку, їхні приміщення передають комерційним структурам. Припиняється існування дитячо-юнацьких клубів, залучення підлітків до праці у складі студентських будівельних загонів, ідуть безперервні атаки на свідомість молоді, її перетворюють на зомбі.

Через скорочення кількості спортивних клубів, шкіл, секцій, молодіжних таборів, неприступну дороговнечу багатьох форм дозвілля молодь поповнює ряди злочинців, п'яниць, наркоманів, повій, відштовхується від нормального людського життя, перетворюється із творців на руйнівників. І до цього приклали руки глави адміністрацій в містах і районах.

Вважаємо, що представники Президента спільно з Радами народних депутатів, і перш за все у столиці України, Донецьку, Дніпропетровську, Кривому Розі, Львові, Запоріжжі та інших містах, найближчим часом мусять розглянути це питання, вжити реальних заходів, а також надати фінансову підтримку у профілактиці правопорушень серед молоді, ввести до програми соціального і економічного розвитку окремий розділ з питання профілактики правопорушень.

Настав час притягнути до відповідальності й тих керівників, які нехтують чинне законодавство щодо охорони об'єктів з матеріальними цінностями, не усувають причини та умови для вчинення злочинів.

Кому-кому, а, керівництву Львівського автобусного заводу наприклад, доморощені злодії, мабуть, уже зібрали гроші на пам'ятник. За півтора року керівництво заводу не розглянуло жодного матеріалу на затриманих 345 злодіїв, із яких 125 були працівниками цього підприємства. І це непоодинокі факти. За 10 місяців охороною виявлено і затримано за дрібні крадіжки 114 тисяч осіб, у яких вилучено цінностей майже на 14 мільйонів карбованців.

У той же час (це для впровадження передового досвіду) у Донецькій області керівники підприємств знайшли кошти для утримання додаткових штатів міліції, що спричинилося до скорочення кількості злочинів.

Сподіваємося, що Кабінет міністрів України ближчим часом все ж таки подасть на розгляд Верховної Ради проект Закону про профілактику правопорушень і також притягне до відповідальності тих службових осіб, які півтора року нехтують вимоги Верховної Ради з цього питання.

(Закінчення буде).

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

На своєму черговому засіданні Комісія з питань відродження та соціального розвитку села обговорила представлений Кабінетом міністрів проект концепції Національної програми відродження села на 1995—2005 роки. Схваливши документ в цілому, Комісія висловила ряд зауважень та пропозицій, рекомендувала авторському колективу при допрацюванні ширше використати зарубіжний досвід, нагромаджений у цій справі. Було також розглянуто варіант законопроекту «Про сільську поселенську мережу», хід виконання Закону «Про селянське (фермерське) господарство» та пропозиції Кабінету міністрів про приведення чинних законодавчих актів України у відповідність з Законом про внесення змін і доповнень до Земельного кодексу.

На засіданні Комісії з питань державного суверенітету міжреспубліканських і міжнаціональних відносин розглянуто питання про міграційні процеси і пропозиції щодо їх правового регулювання, про зміни до Закону «Про громадянство» та про проект постанови Верховної Ради про порядок призначення глав представництв України за кордоном.

Хід виконання програми 1992 року по ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС проаналізувала Комісія з питань Чорнобильської катастрофи. Роботу Мінчорнобиля та відповідних підрозділів місцевих держадміністрацій по переселенню з забруднених районів визнано незадовільною. Комісія звернулась до уряду та Президента України з пропозиціями щодо прискорення рекреаційних робіт та посилення допомоги людям, що постраждали.

Комісія з питань гласності і засобів масової інформації, погодившись з пропозиціями щодо видання додатків до газети «Голос України» польською та англійською мовами, вирішила винести це питання на розгляд Верховної Ради.

Прес-центр Верховної Ради України.

Продиктовано в номер

ТРИ ХЛІБИНИ НА МІСЯЦЬ

такий «пайок» для працюючих колгоспників визначила місцева влада в селі Іванівці Чигиринського району. Причина введення карткової системи: колгосп «Вітчизна» не виконав і половини держзамовлення по хлібозаготівлі, тож розпорядженням керівників області й району його за це покарано. Але не колгосп страждає від нестачі хліба, а селяни, їхні діти. Хоча механізатори і доярки одержали певну кількість зерна на зароблений карбованець, та немає де обміняти його на борошно. Немає дріжджів. У більшості хат відсутні печі. Куди їхати! Весь транспорт стоїть без пального і солярки. Село паралізоване.

161 підпис загнаних у безвихідь людей стоїть під протестом: «Ми, жителі села Іванівки, протестуємо проти голодного пайка, що нам визначила обласна верхівка, 133 грами хліба на день пенсіонерам і службовцям, 80 грамів для працюючих колгоспників — це початок голоду. Неспроможність керівництва вести господарство області не повинно бути причиною нашого голоду».

Левко НЕРІВНИЙ.

ПЕРШІ СЕРЕД КОЛГОСПНИКІВ — ФЕРМЕРИ

За традицією, наприкінці кожного року в Кіцманському районі [Буковина] визначають кращих працівників колгоспного виробництва. Обнародували такі списки і цього року. Вперше до них включено і фермерів — Георгія Бугая, Михайла Гунчака та Василя Петрушка. На їхніх землеволодіннях будуть проводитись практичні заняття для початкуючих фермерів.

Василь БАБУХ.

БЕЗ МАЗУТУ

Майже місяць не працює Берегівський консервний завод. Немає мазуту для опалення котлів. За цей період не надійшло до споживачів 640 тисяч умовних банок консервів, 12 тисяч декалітрів оцту, 5 тисяч — безалкогольних напоїв. Крім цього, псуються заготовлені підприємством для переробки 170 тонн буряків, 95 тонн моркви, 40 тонн цибулі.

Подібна картина і на інших заводах області. Виняток — Мукачівський та Свалявський заводи, на яких діє газове опалення.

Микола ГОРВАТ.

ФЕСТИВАЛЬ МОЛОДІЖНОЇ ПРЕСИ

У Харкові розпочався міжнародний фестиваль молодіжної преси. Головною подією тут стане випуск чергового номеру міжнародного журналу «Факс». Проект видання цього загальноєвропейського міжнародного видання «придумав» кілька років тому Департамент міністерства освіти Франції. Журнал не має постійного штату, редакційного приміщення і з того часу видається по черзі майже у всіх країнах Європи.

Вже в перший день роботи фестивалю до Харкова надійшло чимало кореспонденцій від юних репортерів з європейських країн. Друкуватиметься журнал на поліграфічній базі міської газети «Слобода». Всі витрати на проведення фестивалю взяла на себе біржа «Україна». Презентація харківського номеру «Факсу» відбудеться сьогодні у Палаці культури електромеханічного заводу. А ще на фестивалі передбачається заснування Асоціації українських журналістів-початківців.

Микола КОСИИ.

НОВИЙ ГЕНЕРАЛЬНИЙ КОНСУЛ

В Одесі приступила до роботи новий Генеральний консул Республіки Болгарія Руска Джамджієва. За освітою вона — філолог, закінчила Софійський університет. Працювала у Комітеті по туризму Болгарії керівником клубу іноземних журналістів, а останні 14 років — в управлінні інформації Міністерства іноземних справ Республіки Болгарії. Заміжня, має дочку.

Георгій ВОРОТНЮК.

ПАМ'ЯТІ ВЛАДИСЛАВА ЗОЛОТАРЬОВА

У четвер у Великому залі Київської консерваторії відбудеться симфонічний концерт з нагоди 50-річчя від дня народження композитора, поета, філософа і художника Владислава Золотарьова, київського «шістдесятника», що трагічно пішов з життя сорокарічним. Нині його твори виконуються в усьому світі як класичні зразки композиторської творчості для баяна й акордеона, а ще недавно вони не були відомі широкому загалові.

Володимир КОРНІЙЧУК.

СТАРЕ НЕ ПОВЕРНЕТЬСЯ

Завтра, о четвертій годині пополудні, буде урочисто освячено знаменитий київський кінотеатр «Кінопанорама». В останні роки він став відомим у столиці як значний культурно-мистецький центр. Акт освячення, мабуть, означає, що стара назва — «Комунар» — на фасад не повернеться.

Христофор ГРУША.

Знак біди

ЩОМІСЯЦЯ СТИРАЄМО З ЛИЦЯ ЗЕМЛІ СЕЛО

Ще у жовтні оперативні зведення ДАІ показували зниження кількості ДТП, а у листопаді — знову різкий стрибок: 4.018 ДТП, у яких загинуло 754 й поранено 4.031 чоловік. І це при тому, що третина державного автотранспорту нині стоїть на приколі. Всього протягом нинішнього року на дорогах України загинуло 7.708 і поранено 45.324 чоловіка. На 10 відсотків зросла кількість аварій, скоєних з вини нетверезих водіїв транспорту народного господарства — це кожна п'ята аварія. У листопаді за випуск на лінію п'яних водіїв притягнуто до відповідальності 415 посадових осіб, а всього протягом місяця припинено службою ДАІ півмільйона порушень!

Де шукати причини біди? Поперше, погіршився стан доріг і стан самого транспорту. Подруге, наявний транспорт дуже перевантажений. По-третє — впала дисципліна і мораль: дивлячись на те, що коїться навколо, кожен думає, мовляв, гори воно все ясним полум'ям. Крім того,— осіння темрява і грязюка, люди йдуть не тротуаром, а просто дорогою. І — гинуть, гинуть, гинуть.

Гинуть, переважно, молоді й здорові. За таких темпів аварійності на дорогах нам не треба СНІДу — ми самі себе погубимо, стираючи з лиця землі щомісяця населення цілого села колесами наших автомобілів. ДАІ робить, що може (займаючись, крім того, ще й зрослою злочинністю на дорогах) — але ДАІ не ремонтує доріг, не встановлює ліхтарів. Тому залишається попросити співгромадян-пішоходів: будьте обережні. Може, хоч так хтось себе врятує.

Василь ГЕЛЕТКО,
підполковник міліції.

Білоцерківський пост ДАІ — нічна робота.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Факт і коментар

НАЧАЛЬНИЦЬКЕ БРАКОНЬЄРСТВО

До корпункту зателефонував інспектор відділу охорони заповідних територій, лісів та тваринного світу Волині В. ГРАКОВСЬКИЙ: «6 грудня, під час чергового рейду в Цуманському державному мисливському господарстві ми виявили злісних браконьєрів...» Я зустрівся з Володимиром Петровичем. Ось що він розповів.

— Коли ми з громадськими інспекторами охорони природи Петром Новосадом і Миколою Рожуком в'їхали в ліс — почули стрілянину. А через деякий час побачили підводу, яка виїжджала з просіки. На ній лежали вбитими лось і козуля. На підводі, з рушницею в руках, сидів колишній начальник обласного управління внутрішніх справ генерал Олексій Голик. Супроводжували його лісник Володимир Бодян і помічник лісничого Григорій Мельник. Пред'явити документи на право полювання — відмовилися. Почали втікати в ліс. А старий генерал у відставці залишився сидіти на підводі. В лісі стояли автомобілі з номерами — 20-36 ВНЛ і 59-99 ВНА. Біля них і були затримані директор Цуманського держлісгоспу Богдан Колісник, голова виконкому Ківерцівської районної Ради народних депутатів Володимир Жгутов. З ними були ще кілька чоловік з рушницями, а також їхні діти. Колісник пояснив, що вбили вони лосиху для того, щоб її м'ясо здати в консервний цех... Але не було в цих горе-мисливців ліцензії на право відстрілу лося. Звичайне браконьєрство посадових осіб, які ще й дітей своїх до цього привчають. При розтині лосихи виявилося, що тварина вагітна. В її утробі було двоє лосенят.

Володимир Петрович розповідав, а я думав і про те, що в господарствах області буряки в землі замерзають, хліба нічим завезти в сільські магазини... Кажуть — бензину немає. А тим часом деякі керівники розважаються на полюванні, яке в даному випадку межує із злочинністю. Подивимося, що скаже прокуратура області.

Богдан БЕРЕКЕТА,
власний кореспондент
«Голосу України».
Волинська область.

Відкриття

ЗОЛОТА СЕРЕДИНА, ВИЯВЛЯЄТЬСЯ, ІСНУЄ

Нещодавно мені на очі потрапило оголошення про проведення дев'ятого грудня у Києві міжнародного семінару «Золоті перерізи і проблеми гармонії систем». Невже і справді йтиметься про ту саму золоту середину, прийти до якої часом даремно закликають усі, хто шукає істину?

Виявляється, цей вираз, що став крилатим, має точне наукове обгрунтування. А вінницький професор, доктор технічних наук Олексій Стахов навіть створив проект, який має саме таку назву: «Розробка теоретичних засад гармонії систем — золотий переріз у сучасній культурі». До речі, він переміг у конкурсі гуманітарних проектів, який нещодавно проводив Державний комітет України з питань науки й технологій.

— Ця робота — наукове хобі,— розповідає вчений. — Золотий переріз і пов'язані з ним числа Фібоначчі — це своєрідний різновид «наукової хвороби», до якої були схильні Піфагор, Платон, Леонардо да Вінчі, Лука Пачолі та інші вчені. У сучасній науці з'являється все більше доказів справедливості однієї з найдивовижніших наукових гіпотез Піфагора про те, що в основі світобудови лежить золота пропорція.

Я надрукував книжку «Коди золотої пропорції», а у журналі «Техника — молодежи» науково-популярну статтю «Коди золотої пропорції чи системи зчислення для ЕОМ майбутнього?» Ці публікації привернули увагу до моїх праць представників різних наук і мистецтв, захоплених ідеєю золотого перерізу. Я спробував синтезувати результати їхніх досліджень і прийшов до висновку, що наука стоїть на порозі великих відкриттів, що стосуються проблем гармонії й симетрії.

Вони можуть завершитися створенням нової наукової картини світу на основі принципів гармонії симетрії і золотого перерізу. З метою стимулювання досліджень у цьому напрямку було вирішено об'єднати вчених, які займаються цією проблемою. В Українському відділенні міжнародного центру наукової культури «Всесвітня лабораторія» організовано відділ проблем гармонії, симетрії золотого перерізу, де виконуватимуться роботи цього напрямку.

Своєрідною науковою лабораторією такого проекту, вважає професор Стахов, могло б стати створення Музею золотої пропорції. У ньому були б сконцентровані об'єкти природи, побудовані за принципом золотої пропорції (колекції кристалів, мінералів, соснових і кедрових шишок, ананасів, кактусів тощо), а також усі науково-естетичні досягнення людськості у цій галузі, включаючи картини Леонардо да Вінчі, Тіціана, Рафаеля, Шишкіна, Васильєва тощо.

На жаль, ми не настільки багаті, щоб реалізувати цю ідею. Тому професор Стахов шукає спонсорів для здійснення проекту.

Валентина ПОЛІЩУК.

Пам'ять

ЗГАД
ЗВЕРІ

Напередо
дня народ
Стуса, доля
но пов'язана
(тут пройшл
юнацькі рок
ласне товари
імені Т. Г.
нецький
обласне те
єднання о
на кращий
ка В. Стус
жуть взяти
ир та архіт
раїни, так і
лошено та
кращий м
вірші
встанов
дошку на
місцевого
навчався
А одну з
лиць Доне
ім'ям.

Милосер

У П

Міністер
«Україна»
1,5 мільйо
придбати
одина
тів у
кон» — д
тей-сиріт з
хом. Реаб
«Аврора»,
з фірмою
апаратуро
погоди
хопроте
лахів. Обс
ої дитини
трьох год
тиною пра
ні, підо
тері персо
ний апара

Ракурс

ПАН

У Ми
підрозді
відремо
не лише
род, ну
го іншог
композі
— Зел
На фо
«Ця ро

Знак біди

...ісяця стираємо з лиця землі ...ло

...оперативні зве... ...азували зни... ...ДТП, а у ли... ...різкий стри... ...у яких загину... ...о 4.031 чоло... ...що третина ...автотранс орту ...приколі. Всього ...ього року на ...загинуло ...о 45.324 чолові... ...зросла кіль... ...скоєних з вини ...транспорту ...одерства — це ...рія. У листопа... ...лінію п'яних ...до відпові... ...осадових осіб, ...місяця при... ...ДАІ півміль...

...гори воно все ясним полум'ям. Крім того,— осіння темрява і грязюка, люди йдуть не тротуаром, а просто дорогою. І — гинуть, гинуть, гинуть.

Гинуть, переважно, молоді й здорові. За таких темпів аварійності на дорогах нам не треба СНІДу — ми самі себе погубимо, стираючи з лиця землі щомісяця населення цілого села колесами наших автомобілів. ДАІ робить, що може (займаючись, крім того, ще й зрослою злочинністю на дорогах) — але ДАІ не ремонтує доріг, не встановлює ліхтарів. Тому залишається попросити співгромадян-пішоходів: будьте обережні. Може, хоч так хтось себе врятує.

...чини біди? По... ...стан доріг ...транспорту. По... ...транспорт ду... ...ний. По-третє ...ліна і мораль: ...що коїться ...думає, мозлив,

Василь ГЕЛЕТКО,
підполковник міліції.

Білоцерківський пост ДАІ — нічна робота.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Факт і коментар

...альницьке браконьєрство

...зателефонував інспектор відділу охорони запо... ...лісів та тваринного світу Волині В. ГРАКОВ... ...під час чергового рейду в Цуманському дер... ...господарстві ми виявили злісних брако... ...рів з Володимиром Петровичем. Ось що він

...громадськими ...хорони приро... ...садом і Мико... ...Михали в ліс — ...ину. А через ...бачили підводу, ...просіки. На ...лось і ко... ...з рушницею ...колишній на... ...о управління ...ав генерал ...Супроводжува... ...Володимир Бо... ...лісничого Гри... ...Пред'явити до... ...во полювання — відмовилися. Почали втікати в ліс. А старий генерал у відставці залишився сидіти на підводі. В лісі стояли автомобілі з номерами — 20-36 ВНЛ і 59-99 ВНА. Біля них і були затримані директор Цуманського держлісгоспу Богдан Колісник, голова виконкому Ківерцівської районної Ради народних депутатів Володимир Жгутов. З ними були ще кілька чоловік з рушницями, а також їхні діти. Колісник пояснив, що вбили вони лосиху для того, щоб її м'ясо здати в консервний цех... Але не було в цих горе-мисливців ліцензії на право відстрілу лося. Звичайне браконьєрство посадових осіб, які ще й дітей своїх до цього привчають. При розтині лосихи виявилося, що тварина вагітна. В її утробі було двоє лосенят.

Володимир Петрович розповідав, а я думав і про те, що в господарствах області буряки в землі замерзають, хліба нічим завезти в сільські магазини... Кажуть — бензину немає. А тим часом деякі керівники розважаються на полюванні, яке в даному випадку межує із злочинністю. Подивимося, що скаже прокуратура області.

Богдан БЕРЕКЕТА,
власний кореспондент «Голосу України».
Волинська область.

Відкриття

...олота середина, ...являється, існує

...мені на очі по... ...шення про про... ...грудня у ...дного семінару ...зи і проблеми ...». Невже і ...про ту саму ...прийти до ...ремно закли... ...шукає істину? ...цей вираз, ...атим, має точ... ...рунтування. А ...фесор, доктор ...ксій Ста... ...проект, ...таку назву: ...ретичних засад ...— золотий ...асний культу... ...переміг у ...нітарних про... ...подавно про... ...комітет Ук... ...науки й тех... ...чолі та інші вчені. У сучасній науці з'являється все більше доказів справедливості однієї з найдивовижніших наукових гіпотез Піфагора про те, що в основі світобудови лежить золота пропорція.

Я надрукував книжку «Коди золотої пропорції», а у журналі «Техника — молодежи» науково-популярну статтю «Коди золотої пропорції чи системи зчислення для ЕОМ майбутнього»! Ці публікації привернули увагу до моїх праць представників різних наук і мистецтв, захоплених ідеєю золотого перерізу. Я спробував синтезувати результати їхніх досліджень і прийшов до висновку, що наука стоїть на порозі великих відкриттів, що стосуються проблем гармонії й симетрії.

...та — наукове ...вдає вчений. ...ерізу і пов'яза... ...Фібоначчі — ...різновид «на... ...до якої бу... ...агор, Платон, ...Вінчі, Лука Па... Вони можуть завершитися створенням нової наукової картини світу на основі принципів гармонії симетрії і золотого перерізу. З метою стимулювання досліджень у цьому напрямку було вирішено об'єднати вчених, які займаються цією проблемою. В Українському відділенні міжнародного центру наукової культури «Всесвітня лабораторія» організовано відділ проблем гармонії, симетрії золотого перерізу, де виконуватимуться роботи цього напрямку.

Своєрідною науковою лабораторією такого проекту, вважає професор Стахов, могло б стати створення Музею золотої пропорції. У ньому були б сконцентровані об'єкти природи, побудовані за принципом золотої пропорції (колекції кристалів, мінералів, соснових і кедрових шишок, ананасів, кактусів тощо), а також усі науково-естетичні досягнення людськості у цій галузі, включаючи картини Леонардо да Вінчі, Тіціана, Рафаеля, Шишкіна, Васильєва тощо.

На жаль, ми не настільки багаті, щоб реалізувати цю ідею. Тому професор Стахов шукає спонсорів для здійснення проекту.

Валентина ПОЛІЩУК.

Пам'ять

Згадаєте про Стуса — зверніться до Шевченка

Напередодні 25-ї річниці з дня народження Василя Стуса, доля якого нерозривно пов'язана з Донеччиною (тут пройшли його дитячі і юнацькі роки), Донецьке обласне товариство «Просвіта» імені Т. Г. Шевченка, Донецький держуніверситет, обласне телерадіомовне об'єднання оголосили конкурс на кращий проект пам'ятника В. Стусу. В ньому можуть взяти участь скульптори та архітектори як з України, так і з діаспори. Оголошено також конкурс на кращий музичний твір на вірші ...ета. П...ється встанов... мем...альну дошку на першому корпусі місцевого університету, де навчався студент В. Стус. А одну з центральних вулиць Донецька назвати його ім'ям.

Всі пропозиції слід надсилати на адресу: 340055, м. Донецьк-55, вул. Університетська, 24, головний корпус університету, голові Донецької обласної організації «Просвіта» ректору ДонДУ В. П. Шевченку.

Кошти на спорудження пам'ятника В. Стусу і встановлення меморіальної дошки в його честь можна перераховувати на рахунок 120423 АК Агропромбанк «Украина» м. Донецька, МФО 334248 Донецька обласна організація всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Т. Шевченка з поміткою «Фонд пам'яті В. Стуса».

Юрій ДОЦЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Донецьк.

Милосердя

У подарунок — слух

Міністерство освіти і банк «Україна» виділили 4,5 та 1,5 мільйона купонів, щоб придбати на ці гроші сто одина...ть слухових апаратів у...атської фірм... Отікон» — для українських дітей-сиріт зі зниженим слухом. Реабілітаційний центр «Аврора», що має контракт з фірмою й послуговується апаратурою її виробництва, погоди... обстежи... слухопрото...ати всіх... дітлахів. Обстеження лиш однієї дитини триває близько трьох годин. Вперше з дитиною працюють індивідуально, підбираючи на комп'ютері персональний адаптований апарат. Доводиться навіть вдаватися до медичного втручання. Виявляється, найзвичайнісінька процедура, яка б мусила бути для такої дитини мало не щоденною (очищення вух) часто таїть у собі сюрпризи. Вже були випадки, коли лікарі діставали зі слухового проходу вату, шматки паперу і таке інше.

Але головне — що все це робиться безкоштовно, для дітей, звичайно. Подібного новорічного подарунка за своє коротке життя вони, забуті Богом і батьками, ще не мали.

Наталя ФІЛІПЧУК.
Київ.

Ракурс

Пан майор і сеньйор помідор

У Миколаївському гарнізоні є унікальний, можна сказати, підрозділ. Ним командує майор Валерій Юськов. Тут капітально відремонтована казарма з хорошими кімнатами відпочинку, є не лише клуб, а навіть басейн, а також — невеликий сад і город, ну й само собою — господвір з різною живністю. Крім усього іншого, солдати приготували собі на зиму близько 800 банок компотів, огірків, помідорів.

— Земля ще нікого не підводила! — каже майор Юськов.

На фото Олександра КРЕМКА:
«Ця робота — теж вибухонебезпечна!»

Репліка

«Хто ти такий?!» — «А ти хто?!»

Цілком ймовірно, що найближчим часом відома парфумо-косметична фабрика «Дзінтарс» припинить поставки своєї продукції в Україну. І це буде логічний розв'язок ситуації, що склалася не з вини латвійської сторони.

Відповідно до міжурядової угоди спирт для технологічних потреб фірми надходить з Наумівського, що на Сумщині, заводу. Донедавна жодних проблем у стосунках партнерів не було — Рига справно перераховувала кошти, у зворотному напрямку чітко за графіком відправлялися цистерни з сировиною. Та коли востаннє наумівці пред'явили вантаж залізниці, станція відмовилася доставити його адресату.

«Чому!» — здивувалися на заводі. «Тому, — почули у відповідь, що Міністерство зовнішніх економічних зв'язків своїм циркуляром визнало недійсним раніше видані на 1992 рік ліцензії». «Неправильно, — заспокоювали заводських «чолобитників» у Міністерстві економіки України. — Ліцензії на продукцію, яка відправляється у країни колишнього Союзу, не втратили юридичної сили. Тож торгуйте собі на здоров'я». І митний комітет також не знайшов жодних підстав, аби перепинити наумівському продукту шлях за кордон. Однак залізничники вочевидь не визнають інших авторитетів, крім Міністерства зовнішніх економічних зв'язків. Після трьох тижнів простою на під'їзних коліях завод змушений був віддати цистерну іншим споживачам.

З якої причини посварилися гоголівські персонажі Іван Іванович та Іван Никифорович, відомо достеменно. А от яка кішка перебігла дорогу у Києві між двома солідними міністерствами! Одне офіційно твердить, що ліцензія дійсна, інше, не менш офіційно, доводить протилежне. Доки пани б'ються, з'ясовуючи, хто з них головніший, у мужиків чуби тріщать. Десятки, коли не сотні підприємств плутанина в субординації «штабів» поставила в скрутне становище, вихід з якого коштуватиме Україні чималих втрат — і матеріальних, і моральних.

Віталій МАКСЮТЕНКО.
Суми.

Коротко

А шаблю все ж таки вкрали

Викрадено шаблю маршала К. Москаленка, уродженця села Гришино, що біля Красноармійська, з місцевого музею. Однак крадії промахнулись: експонована шабля виявилась муляжем. І все ж, холодна зброя залишається в руках злодіїв. Міліція їх розшукує.

Юрій ДОЦЕНКО.
Донецька область.

Виручають паровози

Обігріти робітниче селище взимку допомагають Завалівському графітовому комбінатові два старих паровози. Днями їх доставлено з Христинівки Черкаської області до Гайворонського району. Підприємство закупило ці паровози через дефіцит рідкого палива.

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

Конфлікт

ВУЗ з м...

Столичні н... ...вання ухвали... ...торгово-еконо... ...дн колективу...

Львівському... ...номічному ін... ...ром виповни... До війни це ...зовнішньої т... ...трьох у Єв... ...спеціалістів, ...году» у світ... Серед випус... ...відомі бізнес... ...мільйонери.

Нині вуз ...тів з міжнар... ...вних відносин... ...торгово-комер... ...сті, господарс... ...лише для Ук... ...зарубіжних к... ...цього року у... ...новий статут, ...бачалося пра... ...частину май... ...тора і проре... ...му керівницт... ...думство не сп... ...но відхилило... ...місць чинов... ...народила іде... ...базі вузу при... ...не підприємст... ...торгово-еконо... ...тут».

Свого час... ...опіку цей на... ...лад, столичн... ...діяли кошти ...ва нового н... ...пусу, квартир... ...ледь, із знач... ...ми, забезпеч... ...плату виклад... ...дії студента... ...вуз міг би в... ...проблеми са... ...ючи спеціал... ...ційних засад... ...близько 20 ...ден платя... Та самостій... ...чи тримав б... ...ницьку надб... ...нилася на гр... І чиновники ...у жовтні цьо... ...зібралися не... ...спілки і под... ...ституту (вон... ...8,8 мільйона... ...не поінформу... ...колектив вуз...

Наприкінці... Львова при... ...главку Укооп...

Реалії

Міс...

Херсон ох... ...нів, кількіст... ...новлять 80 ...лише 500 кр... ...морі...

У квартира... ...встановлюють... ...пристрої, як... ...віть пересув... ...суворий реж... ...провадженн... ...танов. Напр... ...лю «Фрегат»... ...не піднімею... ...поверх: дуж... ...ривають груд... ...не пропуска... ...цівників упра... ...похвалилися ...пройти до ...треба зарес... ...ціальному ж... ...ним оком к... ...потрапити д... ...сної асоціа... ...орендованого... ...«Діпромісто»... ...чення, буває... ...беруться.

Керівники... ...нюють таку ...вими крадіж... ...чі крадуть в... ...оргтехніку і ...потрапляє д... ...громадянина...

ЄТЕ ПРО СТУСА — ТЬСЯ ДО ШЕВЧЕНКА

25-ї річниці з
ння Василя
ого нерозрив-
Донеччиною
його дитячі і
Донецьке об-
о «Просвіта»
евченка, До-
куніверситет,
діомовне об'-
сили конкурс
ект пам'ятни-
В ньому мо-
сть скульпто-
ри як з Ук-
іаспори. Ого-
конкурс на
ний твір на
П. ться
мем альну
ому корпусі
верситету, де
ент В. Стус.
ральних ву-
а назвати йо-

Всі пропозиції слід надсилати на адресу: 340055, м. Донецьк-55, вул. Університетська, 24, головний корпус університету, голові Донецької обласної організації «Просвіта» ректору ДонДУ В. П. Шевченку.

Кошти на спорудження пам'ятника В. Стусу і встановлення меморіальної дошки в його честь можна перерахувати на рахунок 120423 АК Агропромбанк «Украина» м. Донецька, МФО 334248 Донецька обласна організація всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Т. Шевченка з поміткою «Фонд пам'яті В. Стуса».

Юрій ДОЦЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Донецьк.

ДАРУНОК — СЛУХ

освіти і банк
лили 4,5 та
упонів, щоб
і гроші сто
ухових ара-
фірми. Оті-
країнських ді-
иженим слу-
ційний центр
має контракт
ослуговується
виробництва,
ежи слу-
всіх і діт-
ння лиш одні-
иває близько
Вперше з ди-
ть індивіду-
ть на комп'ю-
ний адаптова-
водиться на-

віть вдаватися до медичного втручання. Виявляється, найзвичайнісінька процедура, яка б мусила бути для такої дитини мало не щоденною (очищення вух) часто таїть у собі сюрпризи. Вже були випадки, коли лікарі діставали зі слухового проходу вату, шматки паперу і таке інше.

Але головне — що все це робиться безкоштовно, для дітей, звичайно. Подібного новорічного подарунка за своє коротке життя вони, забуті Богом і батьками, ще не мали.

Наталя ФІЛІПЧУК.
Київ.

ЙОР І СЕНЬЙОР ПОМІДОР

кому гарнізоні є унікальний, можна сказати, командує майор Валерій Юськов. Тут капітально казарма з хорошими кімнатами відпочинку, є навіть басейн, а також — невеликий сад і гособою — госпдвір з різною живністю. Крім усьоти приготували собі на зиму близько 800 банок , помідорів.

нікого не підводила! — каже майор Юськов.
сандра КРЕМКА:
теж вибухонебезпечна!»

Репліка

«ХТО ТИ ТАКИЙ?!» — «А ТИ ХТО?!»

Цілком ймовірно, що ближчим часом відома парфумо-косметична фабрика «Дзінтарс» припинить поставки своєї продукції в Україну. І це буде логічною розв'язкою ситуації, що склалася не з вини латвійської сторони.

Відповідно до міжурядової угоди спирт для технологічних потреб фірми надходить з Наумівського, що на Сумщині, заводу. Донедавна жодних проблем у стосунках партнерів не було — Рига справно перераховувала кошти, у зворотному напрямку чітко за графіком відправлялися цистерни з сировиною. Та коли востаннє наумівці пред'явили вантаж залізниці, станція відмовилася доставити його адресату.

«Чому!» — здивувалися на заводі. «Тому, — почули у відповідь, що Міністерство зовнішніх економічних зв'язків своїм циркуляром визнало недійсним раніше видані на 1992 рік ліцензії». «Неправильно, — заспокоювали заводських «чолобитників» у Міністерстві економіки України. — Ліцензії на продукцію, яка відправляється у країни колишнього Союзу, не втратили юридичної сили. Тож торгуйте собі на здоров'я». І митний комітет також не знайшов жодних підстав, аби перепинити наумівському продукту шлях за кордон. Однак залізничники вочевидь не визнають інших авторитетів, крім Міністерства зовнішніх економічних зв'язків. Після трьох тижнів простою на під'їзних коліях завод змушений був віддати цистерну іншим споживачам.

З якої причини посварилися гоголівські персонажі Іван Іванович та Іван Никифорович, відомо достеменно. А от яка кішка перебігла дорогу у Києві між двома солідними міністерствами! Одне офіційно твердить, що ліцензія дійсна. Інше, не менш офіційно, доводить протилежне. Доки пани б'ються, з'ясовуючи, хто з них головніший, у мужиків чуби тріщать. Десятки, коли не сотні підприємств плутанина в субординації «штабів» поставила в скрутне становище, вихід з якого коштуватиме Україні чималих втрат — і матеріальних, і моральних.

Віталій МАКСЮТЕНКО.
Суми.

Коротко

А ШАБЛЮ ВСЕ Ж ТАКИ ВКРАЛИ

Викрадено шаблю маршала К. Москаленка, уродженця села Гришино, що біля Красноармійська, з місцевого музею. Однак крадії промахнулись: експонована шабля виявилась муляжем. І все ж, холодна зброя залишається в руках злодіїв. Міліція їх розшукує.

Юрій ДОЦЕНКО.
Донецька область.

ВИРУЧАЮТЬ ПАРОВОЗИ

Обігріти робітниче селище взимку допоможуть Завалівському графітовому комбінатові два старих паровози. Днями їх доставлено з Христинівки Черкаської області до Гайворонського району. Підприємство закупило ці паровози через дефіцит рідкого палива.

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

Конфлікт

ВУЗ З МОЛОТКА: ХТО ШВИДШЕ?

Столичні начальники з Укоопспілки задля власного виживання ухвалили келійне рішення: перетворити Львівський торгово-економічний інститут на спільне підприємство. Згоди колективу ніхто не питав.

Львівському торгово-економічному інституту незабаром виповниться сто років. До війни це була академія зовнішньої торгівлі, одна з трьох у Європі, готувала спеціалістів, які «робили погоду» у світовій комерції. Серед випускників вузу — відомі бізнесмени, міністри, мільйонери.

Нині вуз готує спеціалістів з міжнародних економічних відносин, менеджменту, торгово-комерційної діяльності, господарського права не лише для України, а й для зарубіжних країн. У березні цього року у вузі розробили новий статут, у якому передбачалося право власності на частину майна, вибори ректора і проректора. Київському керівництву таке вільнодумство не сподобалось, і воно відхилило статут. Натомість чиновницька фантазія народила ідею створити на базі вузу прибуткове спільне підприємство «Львівський торгово-економічний інститут».

Свого часу, беручи під опіку цей навчальний заклад, столичні керівники обіцяли кошти для будівництва нового навчального корпусу, квартир. Нині ж ледьледь, із значними затримками, забезпечують заробітну плату викладачам та стипендії студентам. Автономний вуз міг би вирішувати свої проблеми самотужки, готуючи спеціалістів на комерційних засадах: уже зараз близько 20 відсотків студентів платять за навчання. Та самостійний вуз навряд чи тримав би на шиї чиновницьку надбудову, яка опинилася на грані банкрутства. І чиновники знайшли вихід: у жовтні цього року в Одесі зібралися керівники Укоопспілки і поділили майно інституту (воно оцінюється у 8,8 мільйона карбованців), не поінформувавши про це колектив вузу.

Наприкінці листопада до Львова прибув начальник главку Укоопспілки М. Демкович, виклав позицію центру і звелів якнайшвидше зареєструвати статут спільного підприємства у міськвиконкомі.

Того ж дня збори трудового колективу інституту ухвалили таке рішення: «вважати перетворення Львівського торгово-економічного інституту в спільне підприємство неприйнятним, оскільки економіко-правова експертиза виявила невідповідність запропонованих главком установчих документів чинному законодавству України, інтересам трудового колективу. Перетворення інституту в підприємство веде до знищення його як автономного навчального закладу зі сторічною історією та традиціями».

Збори звернулися до міськвиконкому з проханням не реєструвати спільне підприємство. Комісію, яка робила економіко-правову експертизу установчих документів, за дорученням колективу очолив завкафедрою підприємництва і комерції В. Апопій. Він вважає, що «через некомпетентність відповідальних осіб, через нігілістичне ставлення до законів руйнується важливий елемент національної системи освіти».

У засновників СП одна мета: отримувати і ділити прибутки (вартість навчання стане понад 100 тисяч на рік на кожного студента). В установчих документах немає й згадки про якісь соціальні гарантії для трудового колективу. Професори Б. Семак, Н. Горбач, доцент І. Копич та інші працівники інституту, які звернулися до корпункту, мають намір відстоювати інтереси вузу на всіх рівнях, адже в іншому разі буде порушено відразу два принципи Закону про освіту: її відкритість і доступність.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Львів.

Реалії

МІСТО СТОРОЖІВ

Херсон охоплений охоронним бумом. У структурі злочинів, кількість яких на Херсонщині подвоїлася, майнові становлять 80 відсотків. Правоохоронцям вдалося відвернути лише 500 крадіжок, затримати 420 злочинців. Краплина в морі...

У квартирах і автогаражах встановлюються хитромудрі пристрої, які фіксують навіть пересування тарганів, суворий режим контролю запроваджено у більшості установ. Наприклад, до готелю «Фрегат» без перепустки не піднімешся на будь-який поверх: дужі охоронці закривають грудьми ліфти. «Ми не пропускаємо навіть працівників управління СБУ»,— похвалився один з них. Щоб пройти до облспоживспілки, треба зареєструватися у спеціальному журналі, під пильним оком кожен, хто хоче потрапити до кабінету обласної асоціації фермерів, орендованого у інституту «Діпромісто». Ніякі посвідчення, буває, в рахунок не беруться.

Керівники установ пояснюють таку пильність масовими крадіжками. Відвідувачі крадуть в установах одяг, оргтехніку і взагалі все, що потрапляє до рук. У одного громадянина, який заснув у фойє готелю «Київ», зняли чоботи. Директор інституту «Діпромісто» Семен Чернін повідомив, що в його установі у туалетах познімали електролампочки, сушилки для рук, частина приміщень залишилася без телефонних апаратів. Але чашу терпіння переповнила крадіжка з інституту рідкісного каталогу по проектуванню міст у США (у Херсоні було лише два примірники каталогу). Незважаючи на додаткові витрати, директор розпорядився найняти ще чотирьох охоронців, які проінструктовані хапати за комір всякого, хто не підкоряється суперпорядкам...

Чи викорінимо крадіжництво? «Всередині самих установ теж завелася шашіль...» — сумно поскаржився один з керівників. Отже, охорона проблеми не вирішує...

Іван КАЛИНИЧЕНКО.
Херсон.

Що почім!

ТОЙ ЗГОРІВ, ТОГО АРЕШТУВАЛИ

Втративши, очевидно, останні надії на своє начальство з орендного об'єднання «Антарктика», екіпаж судна «М. Хомяков» вирішив апелювати до широкої громадськості — дав телеграму до редакції одеської газети «Юг». У ній говориться: ще 26 жовтня екіпаж мав бути вдома, та за несплату «Антарктикою» боргів іноземним компаніям судно затримано в порту Нуадібу. Стурбований бездіяльністю керівництва об'єднання, екіпаж вимагає негайного визволення його з Африки та відправки додому, а також правдивої поінформованості про подію своїх близьких та рідних.

Та керівництву «Антарктики», вочевидь, нині не до далекого «М. Хомякова». Тут у самих, даруйте, під носом горить. Півроку ремонтували риболовецький морозильний траулер «Лиман», купу грошей на це вгатили, а він узяв та й загорівся. Та ще й не сам по собі, а нібито з «допомогою» тих, хто влаштував на борту пиятику, щоб «обмити» оновлене судно. Слідство має встановити винуватців.

Подейкують, що генеральний директор «Антарктики» Ігор Баранов у ці дні розв'язує непросту головоломку: чи то «М. Хомякова» з неволі викупати, чи «Лиман» знову ремонтувати!

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

Коротко

КОМЕНДАНТСЬКА ГОДИНА ДЛЯ ПІДЛІТКІВ

Підліткам заборонено з'являтися на вулицях Кривого Рога після 20.00 без супроводу дорослих. Таке рішення прийнято на сесії міської Ради. Щоправда, обмеження розповсюджується лише на зимовий час. А викликана така рішучість місцевої влади активізацією хуліганських дій «бігунів» — озброєних ватаг підлітків, що посилюють криміногенну обстановку у Кривбасі.

У місті відновлюється робота клубів школяра, спортзалів у вечірній час, розробляється програма «Сім'я». Для підприємств, які братимуть «бігунів» на роботу, знижуватимуться податки.

Інформ «СОБОР».

ПОГОДА

9 та 10 грудня по Україні опадів не передбачається. Лише в західних та південно-західних областях 9 грудня невеликі опади, туман. Вітер переважно східний, 5—10 метрів за секунду. Температура вдень від 2 тепла до 4 градусів морозу. Вночі 4—9 морозу, на сході до 12 градусів морозу. На півдні України та Закарпатті вдень 0—5 тепла, вночі 0—5 градусів морозу.

По Києву та області вдень 9 грудня без істотних опадів. Вітер східний.

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

Закон України

ПРО ОСНОВИ МІСТОБУДУВАННЯ

Цей Закон визначає правові, економічні, соціальні та організаційні засади містобудівної діяльності в Україні і спрямований на формування повноцінного життєвого середовища, забезпечення при цьому охорони навколишнього природного оточення, раціонального природокористування та збереження культурної спадщини.

Розділ 1
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Містобудування

Містобудування (містобудівна діяльність) — це цілеспрямована діяльність державних органів, органів місцевого та регіонального самоврядування, підприємств, установ, організацій, громадян, об'єднань громадян по створенню та підтриманню повноцінного життєвого середовища, яка включає прогнозування розвитку і планування територій, проектування, будівництво і реконструкцію об'єктів житлово-цивільного, виробничого призначення, спорудження інших об'єктів, регенерацію історичних поселень, реставрацію архітектурних комплексів і ансамблів, створення інженерної і транспортної інфраструктури.

Стаття 2. Головні напрями містобудівної діяльності

Головними напрямами містобудівної діяльності є:

розробка і реалізація містобудівної документації;

визначення територій, вибір, вилучення (викуп) і надання земель для містобудівних потреб;

розміщення будівництва житлово-цивільних, виробничих та інших об'єктів, формування містобудівних ансамблів і ландшафтних комплексів, зон відпочинку та оздоровлення населення;

створення соціальної, інженерної і транспортної інфраструктур територій та населених пунктів;

захист життєвого та природного середовища від шкідливого впливу техногенних і соціально-побутових факторів, небезпечних природних явищ;

збереження пам'яток архітектури і містобудування, історичного середовища, природного ландшафту;

розвиток національних і культурних традицій в архітектурі і містобудуванні;

забезпечення високих архітектурно-планувальних, функціональних і конструктивних якостей об'єктів містобудування;

розробка правових актів, державних стандартів, норм і правил, пов'язаних з містобудуванням;

контроль за дотриманням містобудівного законодавства;

підготовка кадрів для містобудування, підвищення їх кваліфікації.

Стаття 3. Об'єкти містобудування

Об'єктами містобудування є:

територія України та території її адміністративно-територіальних одиниць;

функціональні території (зони) адміністративно-територіальних одиниць (сельбищні, виробничі, рекреаційні, комунальні, охорони нерухомої культурної та природної спадщини та інші);

будинки і споруди, їх комплекси;

комунікації та споруди інженерної і транспортної інфраструктури.

Стаття 4. Суб'єкти містобудування

Суб'єктами містобудування є державні органи, органи місцевого та регіонального самоврядування, громадяни і юридичні особи України, а також юридичні та фізичні особи іноземних держав.

Стаття 5. Основні вимоги до містобудівної діяльності

При здійсненні містобудівної діяльності повинні бути забезпечені:

розробка містобудівної документації, проектів конкретних об'єктів згідно з державними стандартами, нормами і правилами, архітектурно-планувальними завданнями і технічними умовами;

розміщення й будівництво об'єктів відповідно до затверджених у встановленому порядку містобудівної документації та проектів цих об'єктів;

збереження і відновлення пам'яток архітектури і містобудування, природного ландшафту та охорона навколишнього середовища;

урахування законних інтересів та вимог власників або користувачів земельних ділянок та будівель, що оточують місце будівництва;

інформування через засоби масової інформації громадян про плани перспективного розвитку територій і населених пунктів, розміщення важливих містобудівних об'єктів;

участь громадян, об'єднань громадян в обговоренні містобудівної документації, проектів окремих об'єктів і внесення відповідних пропозицій до державних органів, органів місцевого та регіонального самоврядування, підприємств, установ і організацій.

Стаття 6. Законодавство України про містобудування

Законодавство України про містобудування складається з цього Закону та інших актів законодавства, що видаються відповідно до нього.

Розділ 2
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ

Стаття 7. Органи, що здійснюють державне регулювання у сфері містобудування

Державне регулювання у сфері містобудування здійснюється Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України, Верховною Радою та Радою Міністрів Республіки Крим, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого та регіонального самоврядування, а також спеціально уповноваженими на це центральним державним та місцевими органами у справах містобудування і архітектури, іншими органами в порядку, встановленому законодавством.

Стаття 8. Зміст державного регулювання у сфері містобудування

Державне регулювання у сфері містобудування полягає в:

аналізі стану містобудування, прогнозуванні його розвитку;

підготовці, затвердженні та реалізації державних, регіональних і місцевих містобудівних програм, містобудівної документації;

координації взаємодії учасників містобудівного процесу;

проведенні державної експертизи містобудівної документації та проектів конкретних об'єктів;

розробці і затвердженні державних стандартів, норм і правил;

контролі за дотриманням містобудівного законодавства, державних стандартів, норм і правил, затвердженої містобудівної документації та проектів конкретних об'єктів, раціональним використанням територіальних і матеріальних ресурсів при проектуванні та будівництві;

ліцензуванні спеціальних видів робіт у проектуванні та будівництві.

Стаття 9. Компетенція Кабінету Міністрів України у сфері містобудування

До компетенції Кабінету Міністрів України у сфері містобудування належить:

— здійснення державного контролю в містобудуванні;

— координація діяльності органів державної виконавчої влади і спеціально уповноважених органів у сфері містобудування;

забезпечення:

— реалізації містобудівної політики України;

— розробки державних, міждержавних, найважливіших регіональних містобудівних програм і проектів;

— виконання фундаментальних і пріоритетних науково-дослідних робіт з питань містобудування та науково-реставраційних робіт;

визначення порядку:

— розробки і затвердження державних стандартів, норм і правил у сфері містобудування;

— ліцензування спеціальних видів робіт у проектуванні та будівництві;

— проведення експертизи містобудівної документації та проектів конкретних об'єктів.

Кабінет Міністрів України вирішує й інші питання у сфері містобудування відповідно до законодавства.

Стаття 10. Компетенція Республіки Крим у сфері містобудування

До компетенції Республіки Крим у сфері містобудування належить:

реалізація містобудівної політики у межах, визначених законодавством України;

утворення спеціально уповноважених органів у справах містобудування і архітектури, керівництво їх діяльністю;

затвердження республіканських правил забудови населених пунктів і територій в межах законодавства України;

організація розробки та проведення експертизи, затвердження і реалізація республіканських містобудівних програм, проектів;

визначення територій, вилучення (викуп) і надання земель для містобудівних потреб;

ліцензування спеціальних видів робіт у проектуванні та будівництві в порядку, встановленому законодавством;

організація науково-дослідних та інших спеціальних видів робіт щодо комплексного розвитку території республіки;

здійснення державного контролю у сфері містобудування;

організація проведення робіт, пов'язаних з прийняттям в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів у порядку, встановленому законодавством;

організація охорони, реставрації та використання пам'яток архітектури і містобудування;

встановлення та зміна меж населених пунктів.

Республіка Крим вирішує й інші питання у сфері містобудування відповідно до законодавства України.

Стаття 11. Компетенція обласних і районних Рад народних депутатів у сфері містобудування

До компетенції обласних і районних Рад народних депутатів у сфері містобудування на їх території належить:

визначення територій, вилучення (викуп) і надання земель для містобудівних потреб відповідно до законодавства;

затвердження регіональних містобудівних програм;

затвердження правил забудови селищ і сільських населених пунктів у межах чинного законодавства;

встановлення та зміна меж населених пунктів.

Обласні та районні Ради народних депутатів вирішують й інші питання у сфері містобудування відповідно до законодавства.

Стаття 12. Компетенція сільських, селищних, міських Рад народних депутатів у сфері містобудування

До компетенції сільських, селищних, міських Рад народних депутатів у сфері містобудування на їх території належить:

затвердження місцевих містобудівних програм, генеральних планів населених пунктів;

визначення територій, вибір, вилучення (викуп) і надання земель для містобудівних потреб, внесення пропозицій щодо встановлення і зміни меж населених пунктів.

Крім повноважень, зазначених у частині першій цієї статті, міські Ради народних депутатів затверджують правила забудови міст відповідно до законодавства.

Міські Ради народних депутатів, крім міст Києва та Севастополя, також утворюють спеціально уповноважені органи у справах містобудування і архітектури.

Сільські, селищні і міські Ради народних депутатів вирішують й інші питання у сфері містобудування відповідно до законодавства, а також можуть делегувати питання, що належать до їх компетенції, відповідним місцевим державним адміністраціям.

Стаття 13. Компетенція місцевих державних адміністрацій у сфері містобудування

До компетенції місцевих державних адміністрацій у сфері містобудування на відповідних територіях належить:

реалізація державної політики у сфері містобудування в межах своїх повноважень;

організація розробки та проведення експертизи, а також подання на затвердження відповідних Рад народних депутатів регіональних містобудівних програм;

попередній розгляд містобудівної документації для населених пунктів і підготовка висновків щодо її затвердження;

координація діяльності суб'єктів містобудування щодо комплексного розвитку територій, забудови населених пунктів;

розгляд пропозицій та подання до відповідних Рад народних депутатів висновків щодо визначення територій, вибору, вилучення (викупу) і надання земель для містобудівних потреб;

утворення спеціально уповноважених місцевих органів у справах містобудування і архітектури, керівництво їх діяльністю;

розробка правил забудови селищ і сільських населених пунктів відповідно до законодавства, подання їх на затвердження відповідним Радам народних депутатів;

встановлення порядку видачі забудовникам архітектурно-планувальних завдань та технічних умов на проектування, будівництво, реконструкцію будинків і споруд, благоустрій територій, надання дозволів на проведення цих робіт;

здійснення державного контролю за дотриманням законодавства, затвердженої містобудівної документації при плануванні та забудові відповідних територій, а також державного архітектурно-будівельного контролю за будівництвом об'єктів незалежно від форм власності і в разі виявлення порушень зупинення такого будівництва відповідно до законодавчих актів;

проведення робіт, пов'язаних з прийняттям в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів у порядку, встановленому законодавством;

інформування населення про плани розміщення найважливіших містобудівних, промислових, енергетичних і транспортних комплексів;

(Закінчення на 7-й стор.).

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про порядок введення в дію Закону України «Про основи містобудування»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про основи містобудування» з дня його опублікування.

2. До приведення законодавства у відповідність із Законом України «Про основи містобудування» застосовуються чинні акти в частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Доручити Президенту України до 1 лютого 1993 року привести видані ним правові акти у відповідність з цим Законом.

4. Кабінету Міністрів України до 1 березня 1993 року:

внести до Верховної Ради України пропозиції про приведення законодавчих актів України у відповідність із Законом України «Про основи містобудування»;

привести рішення Уряду України у відповідність з цим Законом, а також забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами державної виконавчої влади України їх нормативних актів, що суперечать зазначеному Закону;

відповідно до компетенції Уряду розробити і затвердити нормативні акти, що випливають із Закону України «Про основи містобудування».

Голова Верховної Ради України I. ПЛЮЩ

м. Київ
16 листопада 1992 року

ПРО ОСНОВИ МІСТОБУДУВАННЯ

(Закінчення. Початок на 6-й стор.).

організація охорони, реставрації та використання пам'яток архітектури і містобудування, природного ландшафту;

забезпечення у встановленому порядку проведення державної експертизи містобудівної документації та проектів конкретних об'єктів;

ліцензування спеціальних видів робіт у проектуванні та будівництві в порядку, встановленому законодавством.

До компетенції Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій належить також організація розробки та експертизи містобудівної документації, її затвердження, крім випадків, передбачених цим Законом.

Місцеві державні адміністрації вирішують й інші питання у сфері містобудівної діяльності відповідно до законодавства.

Стаття 14. Компетенція виконавчих комітетів сільських, селищних, міських Рад народних депутатів у сфері містобудування

До компетенції виконавчих комітетів сільських, селищних, міських Рад народних депутатів у сфері містобудування належить:

організація розробки, експертизи, а також подання на затвердження відповідних Рад народних депутатів місцевих містобудівних програм і генеральних планів населених пунктів;

координація діяльності суб'єктів містобудування щодо комплексної забудови населених пунктів;

забезпечення у встановленому порядку розробки, проведення експертизи та затвердження містобудівної документації, крім випадків, передбачених цим Законом;

організація робіт, пов'язаних із створенням і веденням містобудівного кадастру населених пунктів;

видача у встановленому порядку забудовникам архітектурно-планувальних завдань, технічних умов на будівництво, реконструкцію будинків і споруд, благоустрій територій, дозволів на проведення цих робіт;

забезпечення проведення експертизи проектів конкретних об'єктів;

здійснення державного контролю у сфері містобудування, проведення робіт, пов'язаних з прийняттям в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, у порядку, встановленому законодавством;

організація охорони, реставрації та використання пам'яток архітектури і містобудування, природних ландшафтів;

розгляд пропозицій та подання до відповідних Рад народних депутатів висновків щодо визначення території, вибору, вилучення (викупу) і надання земель для містобудівних потреб.

Виконавчі комітети сільських, селищних і міських Рад народних депутатів вирішують й інші питання містобудівної діяльності відповідно до законодавства.

Стаття 15. Компетенція спеціально уповноважених органів у сфері містобудування

Компетенція спеціально уповноваженого центрального органу державної виконавчої влади, а також місцевих спеціально уповноважених органів у справах містобудування і архітектури визначається положеннями про ці органи.

Розділ 3
ДЕРЖАВНІ СТАНДАРТИ, НОРМИ І ПРАВИЛА У СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ. МІСТОБУДІВНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

Стаття 16. Державні стандарти, норми і правила

Державні стандарти, норми і правила встановлюють комплекс якісних та кількісних показників і вимог, які регламентують розробку і реалізацію містобудівної документації, проектів конкретних об'єктів з урахуванням соціальних, природно-кліматичних, гідрогеологічних, екологічних і інших умов, і спрямовані на забезпечення формування повноцінного життєвого середовища.

Стаття 17. Містобудівна документація

Містобудівна документація — це система проектних та інших матеріалів, пов'язаних з прогнозуванням розвитку і плануванням територій, забудовою і реконструкцією населених пунктів та їх функціональних зон.

Містобудівна документація, затверджена у встановленому порядку, є основою для вирішення питань раціонального використання територій, регулювання розселення, розміщення всіх видів будівництва, розробки проектів конкретних об'єктів.

Розробка містобудівної документації здійснюється проектними організаціями, колективами спеціалістів, окремими фахівцями, які мають ліцензії на виконання відповідних проектних робіт, що видаються в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Розробка містобудівної документації може здійснюватися на конкурсній основі.

Види, склад, порядок розробки, погодження і затвердження містобудівної документації визначаються актами законодавства.

Внесення змін до містобудівної документації без дозволу органу, що її затвердив, забороняється.

Стаття 18. Реалізація містобудівної документації

Реалізація містобудівної документації забезпечується шляхом впровадження її положень при плануванні відповідних територій, комплексній забудові та реконструкції населених пунктів, проектуванні та будівництві об'єктів житлово-цивільного і виробничого призначення, систем транспортного та інженерного забезпечення, впорядкуванні і благоустрої територій.

Спорудження об'єктів містобудування незалежно від форм власності здійснюється з дозволу відповідних Рад народних депутатів. Це право Ради народних депутатів можуть делегувати відповідним виконавчим органам.

Закінчені будівництвом об'єкти підлягають прийняттю в експлуатацію в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 19. Забезпечення екологічної безпеки при проектуванні та розміщенні містобудівних об'єктів

При розробці містобудівної документації та її реалізації, будівництві і реконструкції підприємств, будинків, споруд, комплексів та інших об'єктів суб'єкти містобудівної діяльності зобов'язані дотримувати встановлених природоохоронним законодавством і нормативно-технічними документами вимог щодо охорони навколишнього природного середовища, збереження та раціонального використання природних ресурсів, санітарно-гігієнічних вимог щодо охорони здоров'я людини, передбачати заходи для нейтралізації, утилізації, знищення або переробки всіх шкідливих речовин і відходів, а також оформляти необхідну документацію.

Розділ 4
ЗЕМЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ У МІСТОБУДУВАННІ. МІСТОБУДІВНИЙ КАДАСТР НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

Стаття 20. Регулювання земельних відносин у містобудуванні

Регулювання земельних відносин у містобудуванні здійснюється відповідно до земельного законодавства.

Стаття 21. Визначення територій та використання земель для містобудівних потреб

Визначення територій і вибір земель для містобудівних потреб здійснюється на підставі затвердженої містобудівної документації та планів земельно-господарського устрою.

Землі, визначені для перспективного розвитку населених пунктів, спорудження конкретних об'єктів, до часу їх вилучення (викупу) і надання для містобудівних потреб використовуються власниками землі, землекористувачами відповідно до земельного законодавства.

Сільські, селищні та міські Ради народних депутатів користуються переважним правом викупу земель, будинків і споруд на територіях, передбачених затвердженою містобудівною документацією для розвитку населених пунктів та інших громадських потреб.

Державний контроль за використанням і забудовою земель, визначених для містобудівних потреб, забезпечення можливості здійснення на них запланованої містобудівної діяльності провадиться органами державної виконавчої влади, органами місцевого та регіонального самоврядування, спеціально уповноваженими на це державними органами та їх підрозділами на місцях.

Стаття 22. Право на забудову земельних ділянок, наданих для містобудівних потреб

Забудова земельних ділянок, що надаються для містобудівних потреб, здійснюється після виникнення права власності чи права користування земельною ділянкою у порядку, передбаченому земельним законодавством, та одержання дозволу на виконання будівельних робіт.

Стаття 23. Містобудівний кадастр населених пунктів

Містобудівний кадастр населених пунктів містить систему даних про належність територій до відповідних функціональних зон, їх сучасне та перспективне призначення, екологічну, інженерно-геологічну ситуацію, стан забудови та інженерного забезпечення, характеристики будинків і споруд на землях усіх форм власності і призначений для забезпечення у встановленому порядку суб'єктів містобудування необхідною інформацією.

Відомості про землі в містобудівному кадастрі базуються на даних державного земельного кадастру.

Порядок ведення містобудівного кадастру населених пунктів установлюється Кабінетом Міністрів України.

Містобудівний кадастр населених пунктів ведеться за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Розділ 5
ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ У СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ МІСТОБУДІВНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Стаття 24. Державний контроль у сфері містобудування

Державний контроль у сфері містобудування здійснюється органами державної виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та іншими спеціально уповноваженими на це державними органами.

Порядок здійснення державного контролю у сфері містобудування визначається законодавством.

Стаття 25. Відповідальність за порушення містобудівного законодавства

Особи, винні у:

недотриманні державних стандартів, норм і правил при проектуванні і будівництві;

проектуванні об'єктів з порушенням затвердженої у встановленому порядку містобудівної документації;

виконанні будівельних чи реставраційних робіт без дозволу та затвердженого у встановленому порядку проекту або з відхиленням від нього;

самовільній зміні архітектурного вигляду споруди в процесі експлуатації;

недотриманні екологічних і санітарно-гігієнічних вимог, встановлених законодавством при проектуванні, розміщенні та будівництві об'єктів;

прийнятті в експлуатацію об'єктів, зведених з порушенням законодавства, державних стандартів, норм і правил;

наданні інформації, що не відповідає дійсності, про умови проектування і будівництва чи у необгрунтованій відмові надати таку інформацію, —

несуть відповідальність, передбачену чинним законодавством.

Законодавчими актами може бути встановлена відповідальність і за інші види порушень містобудівного законодавства.

Стаття 26. Вирішення спорів з питань містобудування

Спори з питань містобудування вирішуються Радами народних депутатів у межах їх повноважень, а також судом та арбітражним судом відповідно до законодавства.

Розділ 6
МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ У СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ

Стаття 27. Міжнародне співробітництво у сфері містобудування

Україна бере участь у міжнародному співробітництві з питань містобудування відповідно до законодавства України.

Стаття 28. Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором України встановлено інші правила, ніж ті, що містяться в законодавстві України про містобудування, то застосовуються правила міжнародного договору.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
16 листопада 1992 року

ЗАЯВА ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА «ПРОСВІТА» ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ПРОВОКАЦІЯ ЧИ СПЛАНОВАНІ ДІЇ АНТИУКРАЇНСЬКИХ СИЛ?

Останнім часом антиукраїнські сили широко розгорнули свою чорну справу в Україні. Це стосується відверто антиукраїнських, антидержавних, антипрезидентських виступів цілої низки російськомовних газет Луганська, Донецька, Дніпропетровська, Запоріжжя, Києва тощо, а також видно із відвертих виступів лідерів шовіністичних червоно-коричневих сил. Це стосується конкретних дій військових формувань, що діють в Україні, наприклад, луганських козаків. Про це сигналізувалось у виступах депутатів із найвищої парламентської трибуни.

Тепер вони перейшли до фізичних розправ над провідниками українських демократичних організацій. 2 грудня 1992 року було вбито голову Херсонської обласної організації Демократичної партії України В. Юхна, 25 листопада 1992 р. вбито голову Свердловського осередку Руху Луганської області О. Фалька, влітку ц. р. побито голову Сімферопольського осередку «Просвіти» П. Власенка.

Шовіністичні сили спрямували свій удар проти Української армії, зокрема проти міністра оборони Костянтина Морозова, чинять грубі перешкоди роботі соціально-психологічної служби міністерства та її керівника генерал-майора Володимира Муляви. Йде відкритий тиск на офіцерів Збройних Сил України, які проводять у життя українську ідею, будують Українську армію. Наприклад, Волинська обласна держадміністрація вчинила гоніння на військового комісара полковника О. Беденка саме за роботу по впровадженню українського духу в армії. І таких прикладів багато.

Керівники Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка стурбовані цими трагічними подіями. Це загроза державності України! Ми впевнені, що це не просто провокації, а сплановані дії антиукраїнських сил!

Ми вимагаємо від Президента і уряду України рішучих дій на захист української держави, нашого народу!

Центральне правління Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка.

Кордон

Держмитком попереджає:

НІЩО НЕ КОШТУЄ ДЕРЖАВІ ТАК ДОРОГО, ЯК ДЕШЕВА МИТНИЦЯ

ТЕХНІКА ДЛЯ КОНТРОЛЮ — «КИТАЙСЬКИЙ ТЕЛЕВІЗОР»

Вперше і востаннє техніка контролю за багажем була поставлена на митниці України перед Московською олімпіадою, тобто 13 років тому. Звісно, до цього часу «дотягнула» лише невелика частина приладів. Місцеві умільці переробляють два поламаних прилади на один, і він працює ще рік чи два. Та за час експедиції нам жодного разу не довелося бачити роботу тієї техніки (за винятком Одеської митниці, хоча й там не було батарейок для всіх приладів) — на митницях її немає.

Найпоширеніший спосіб контролю — «китайський телевізор». Тобто перебирання товарів руками. Спробуйте за день хоча б десять разів розібрати, а потім скласти величезну дорожню сумку, і вам стане зрозуміло, наскільки якісна і легка ця праця.

Крім того, багато людей відмовляються працювати на митниці лише тому, що порпання в чужих торбах вважають заняттям, яке принижує людську гідність.

(Закінчення. Початок у номерах за 1, 5 грудня ц. р.).

МИТНИЦЯ — ЗА ДІОГЕНОВИМ ПРОЕКТОМ

Умови роботи митників також дуже далекі від нормальних. В Одесі останній капремонт будинку митниці був ще за царя Миколи. На кордонах з Румунією, Угорщиною, Польщею та Чехо-Словаччиною митниці були розраховані на 50—100 автомобілів на добу (тепер кожним із цих автодоходів проїздить щоденно не менше 500—800 легковушок, автобусів, вантажних автомобілів), тому сьогодні на кожній проводиться реконструкція. На молдовському кордоні митниць як таких іще немає. Призначено начальників, набрано «комендантів», орендовано приміщення для «штабів», а от на самих дорогах, крім діогенових бочок, де стоять ліжко для відпочинку і столик для заповнення декларацій, нічого немає. Поки літо, якось перебивалися. А із снігом, напевно, більшість цих вагончиків залишатимуться порожніми. Якщо, звичайно, сьогодні ж митникам не допоможе держава.

НЕМА ЧОГО НА ДЗЕРКАЛО НАРІКАТИ...

Перший, кого бачимо, приїжджаючи в іншу країну,— митник. Привітний, усміхнений, точний. І навіть на думку не спадає якось його обдурити чи дати хабаря. Немає в цьому потреби.

Зате, під'їжджаючи до своїх кордонів, більшість туристів лише про це й думають. Там же стоїть наш, такий, як і ти, громадянин. Як же йому не дати. Навіть якщо й не везеш нічого такого, все одно хочеться витягти доларовий папірець — так надійніше. Ми самі «виховали» свою митницю. Отже, не маємо права дорікати їй. Вона така, як і ми, не гірша і не краща.

І додати, доки не змінимо власного ставлення до митниці, поки не зрозуміємо, що вона працює на нас самих, не буде ні злагоди поміж нами, ні порядку. І далі змушені будемо днями стояти під шлагбаумами, щоб подивитися, як же живуть за нашими кордонами ті, кого на Заході називають людьми.

Андрій БОЄЧКО,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

Київ — Одеська, Чернівецька, Закарпатська, Львівська, Волинська області — Київ.

ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Працівника звільнили з роботи у зв'язку з ліквідацією підприємства (п. 1 ст. 40 Кодексу законів про працю України). Чи має він право на одержання середньої заробітної плати за другий і третій місяці, якщо не був зареєстрований у службі зайнятості протягом десяти календарних днів після звільнення?

В. БЕЗПЯТКО,
Чернівецька область.

Ні, не має. Згідно з підп. «а» п. 1 ст. 26 Закону Української РСР «Про зайнятість населення» від 1 березня 1991 року працівникам, трудовий договір з якими було розірвано з ініціативи власника або уповноваженого ним органу у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці, в тому числі ліквідацією, реорганізацією, перепрофілюванням підприємств, установ, організацій, гарантовано збереження за попереднім місцем роботи на період працевлаштування, але не більш як на три місяці, середньої заробітної плати за умови їх реєстрації в службі зайнятості протягом десяти календарних днів після звільнення як таких, що шукають роботу.

* * *

Моя дружина працює лікарем Київської обласної клінічної лікарні. Згідно з наказом по лікарні її направляли для медичного обстеження призовників (пункт розташований у Дарниці). Чи вважається це за відрядження? Чи має вона право на добові у половинному розмірі?

А. ПЛИСЕЦЬКИЙ.
Київ.

Відкриємо Інструкцію про службові відрядження, затверджену Міністерством фінансів України і Міністерством праці України 6 серпня 1992 року. У п. 1 сказано: за службове відрядження визнається поїздка працівника за розпорядженням керівника об'єднання, підприємства, установи, організації на певний строк до іншої місцевості для виконання службового доручення поза місцем його постійної роботи.

Інша місцевість — це інший населений пункт, що визначається за адміністративно-територіальним устроєм.

Дарниця — один із районів Києва.

З цього випливає, що ваша дружина не перебувала у службовому відрядженні і не має права на одержання добових навіть у половинному розмірі.

Не має значення й те, що в наказі зазначено «направити у відрядження», а також те, що на вашу дружину було оформлено посвідчення про відрядження.

Семен КАРЛИЦЬКИЙ,
юрист.

З пошти

ГАРАНТ НАШИХ ПРАВ

Що таке правова держава? На яких принципах вона будується та в чому полягає її програма?

М. Авдєєв,
село Ушкалка,
В.-Рогачицького р-ну
Херсонської області.

Правова держава є важливою умовою побудови та гарантом існування будь-якого демократичного суспільства. Саме тому визначення України як правової держави та окремі її принципи включені вже до чинної Конституції (Закон від 14 лютого 1992 р.), а в більш розгорнутому вигляді вони повинні увійти і до нової Конституції, проект якої винесено на всенародне обговорення. Наукове ж визначення правової держави уперше було розроблено німецькими юристами ще наприкінці XIX століття, потім доповнювалось та розвивалося науковцями багатьох країн, в тому числі і України.

До загальновизнаних принципів правової держави можна, насамперед, віднести безумовне панування та верховенство закону в усіх сферах суспільного життя. Будь-які порушення з політичних, ідеологічних або інших міркувань не допускаються, а особи, винні в цьому, притягаються до відповідальності. Іншим важливим принципом є поділ державної влади на три незалежні складові частини — законодавчу, виконавчу та судову. Поряд з тим судова влада може отримати певні функції контролю за владою виконавчою і навіть законодавчою, особливо у питанні захисту прав та свобод громадян. Проект нової Конституції України передбачає і так званий конституційний судовий нагляд за відповідністю ухвалюваних законів, Конституції та основним невід'ємним правам громадян.

Правова держава визнає пріоритет загальнолюдських цінностей, виступає гарантом прав кожного громадянина, забезпечує їх реалізацію через певний правовий механізм. Саме тому правову державу іноді визначають як державу, де панує свобода, що спирається на закон. Для нас особливу важливість становить принцип взаємної відповідальності особи і держави. Він передбачає юридичну відповідальність усіх представників держави, аж до вищих ешелонів влади включно, за свої дії та їх наслідки. Громадяни теж повинні поважати закони, права інших громадян та нести перед державою передбачену відповідальність за їх порушення. Таким чином правова держава не тільки дає, але й багато чого вимагає від своїх громадян. Необхідною її ознакою є також наявність ефективної системи контролю за здійсненням законів. Крім суду, ці функції повинна виконувати і незалежна прокуратура. Велике значення має громадський контроль та наявність зворотного зв'язку через свободу слова, зборів, існування незалежної преси. Сучасне визначення правової держави доповнюється і такою важливою ознакою, як повага до норм міжнародного права, включення їх до системи національного законодавства після відповідної ратифікації або ж схвалення. Україна, зокрема, зобов'язалася привести своє законодавство у відповідність з нормами та принципами міжнародного права, визнаючи їх загальнолюдську цінність.

Поряд з тим слід мати на увазі, що деякі ознаки правової держави можуть мати і свої національні особливості, враховувати певний історичний досвід і традиції.

Сергій ІВАНЧЕНКО,
юрист.

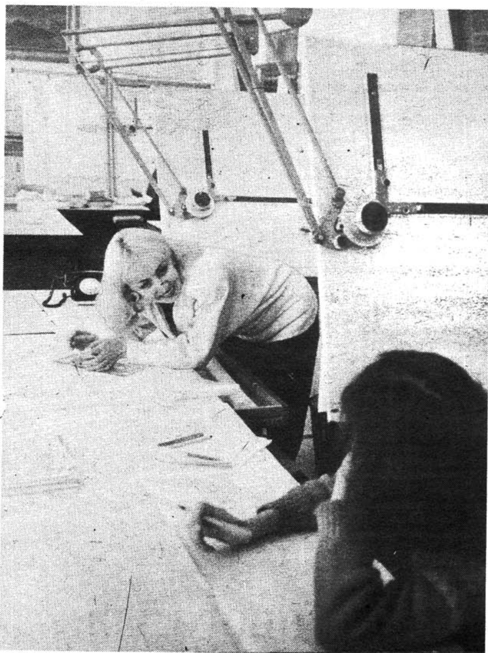

«Зоря»: зразу конверсія і ринок

Миколаївське ВО «Зоря». Газотурбобудівники переживають важкі часи, пов'язані із зниженням кількості замовлень для військових кораблів після розвалу Союзу і нинішньої невизначеної позиції головного управління ВМФ СНД, але підприємство живе. Виробництво переорієнтовується на випуск конвертованих двигунів: ті, що йшли на оборонні по[illegible]би, тепер, після часткової [illegible]ни їхньої конструкції, будуть служити для вироблення електроенергії або перекачування газу на магістральних трубопроводах. Перші газотурбінні генератори одиничною потужністю 15 мегават відправлено до Криму, на теплоелектростанціях вони замінюють застаріле устаткування, що працювало на вугіллі. Крім того, розпочато практичну роботу з Трансгазами України та Росії по заміні турбін, що відпрацьовують свій строк на компресорних станціях. «Зоря» також веде переговори й підготовку до укладення контрактів з тими країнами, куди раніше постачалась її продукція, котра потребує тепер заміни чи ремонту.

Від уряду особливої підтримки немає, та на неї особливо не дуже й сподіваються. І, розуміючи, що дорогу подужає той, хто йде, діють самі.

Анатолій КУЗНЕЦОВ.

Фото Олександра КРЕМКА.

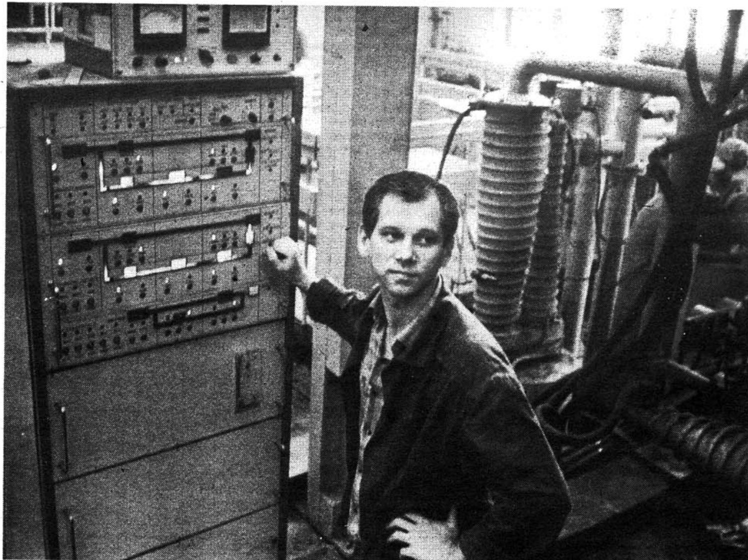

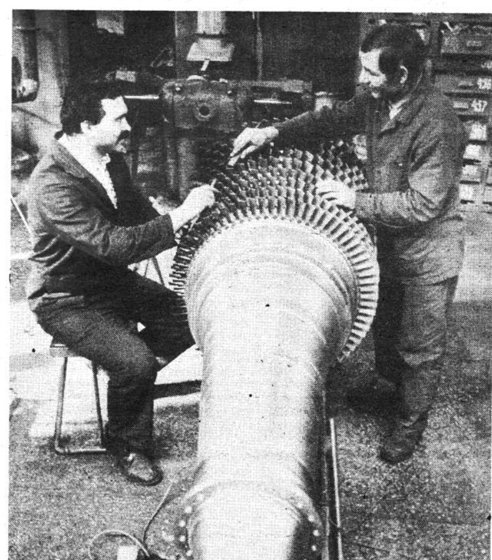

Експрес-інформація

ЄЛЬЦИН ВИСУВАЄ ГАЙДАРА

З лідерами парламентських фракцій зустрівся вчора Президент Росії Б. Єльцин. На цій нараді обговорювалося питання про главу російського уряду. Пізніше, вже на засіданні з'їзду народних депутатів Росії, Б. Єльцин виступив з законодавчою ініціативою, призначати чотирьох ключових міністрів — оборони, безпеки, внутрішніх і закордонних справ — за згодою Верховної Ради. Президент також представив кандидата на пост Голови Ради Міністрів РФ — Є. Гайдара. Обгрунтовуючи свій вибір, Б. Єльцин зазначив, що країні потрібний не новий спалах конфронтації у вищих ешелонах влади, а стабільність, яка залежить від усталеності роботи уряду. Обговорення кандидатури Є. Гайдара відбудеться сьогодні. Висловлюється думка, що президентська ініціатива щодо формування уряду значно підвищує шанси Є. Гайдара бути затвердженим на посту Голови Ради Міністрів.

ПОВІТРЯНИЙ ШЛЯХ ВІДНОВЛЮЄТЬСЯ

Згоди щодо відкриття аеропорту Сараєва досягли представники ООН та сербських збройних формувань у Боснії і Герцеговині. Польоти літаків було припинено кілька днів тому через посилення боїв у районі сараєвського аеропорту. Постачання гуманітарних вантажів повітряним шляхом має відновитися сьогодні.

У Женеві тим часом готується ще один раунд переговорів між представниками ворогуючих у Боснії і Герцеговині сторін.

З ДЕМОКРАТІВ В «ЯСТРУБИ»!

Застосування військової сили — єдиний спосіб розв'язання абхазького конфлікту. Таку заяву зробив Голова Верховної Ради Грузії Е. Шеварднадзе, виступаючи по грузинському радіо. За його словами, він дійшов такого висновку через те, що політичні можливості врегулювання вже вичерпано. Війну треба припинити в найкоротший термін. Але це, наголосив Е. Шеварднадзе, не означає намір повністю знищити противника. Надзвичайні військові заходи потрібні для встановлення в Абхазії миру і проведення вільних виборів.

ЗНОВУ ЗАЛИШИЛАСЯ САМА

Франція на наступних переговорах у рамках ГАТТ не змогла переконати своїх партнерів по ЄС відкласти дискусію щодо зменшення субсидій європейським фермерам. На зустрічі міністрів закордонних справ і сільського господарства країн ЄС у Брюсселі Франція повторила думку, що співтовариство зробило надто багато поступок американцям зі згаданого питання. Як вважають французькі представники, пропонована угода між ЄС і США в галузі сільського господарства завдасть великих збитків французьким фермерам. Однак міністри «дванадцятки» вирішили продовжити переговори в рамках ГАТТ, в тому числі з питань сільського господарства.

БАРИКАДИ І ХЛІБ ЗА ТАЛОНАМИ

Складною і непередбачуваною залишається обстановка навколо столиці Таджикистану і в самому місті. У передмістях не припиняються сутички між ворогуючими сторонами. На вулицях Душанбе почали з'являтися барикади. Закрито школи та дитячі садки. Власті схвалили рішення про видачу хліба за талонами [добова норма — 300 грамів на людину]. Доставку цього продукту до магазинів взяли на себе підрозділи 201-ї російської мотострілецької дивізії. Крім жителів Душанбе, талони на хліб одержать і 25 тисяч біженців з інших районів республіки.

ТРЕТІЙ НЕ ПОТРІБЕН

Ізраїль відкинув пропозицію палестинців залучити Сполучені Штати як посередника на поточному раунді близькосхідних мирних переговорів. Представник ізраїльської делегації заявив: якщо ізраїльтяни та палестинці хочуть жити в мирі, вони спочатку мають навчитися вести переговори між собою, не вдаючись до допомоги третьої сторони. За поясненням палестинців посередництво США є бажаним у зв'язку з тим, що прямі ізраїльсько-палестинські переговори зайшли у безвихідь.

НЕМА ГАРАНТІЙ — НЕМА СПОЛУЧЕННЯ

Невдачею завершилися переговори урядових делегацій Азербайджану та Вірменії щодо відкриття сполучення на Мегрінській залізничній ділянці. Відновлення руху на ній поклало би край економічній блокаді Нахічеванської автономної республіки. Але сторони так і не домовилися про гарантії безпеки руху поїздів.

УГОРЩИНА СТАНЕ ПЕРШОЮ

з країн — колишніх членів Варшавського договору, яка одержить від США військову технологію. Про це заявив угорський міністр оборони Л. Фюр під час підписання з представниками Сполучених Штатів угоди про торгівлю товарами військового призначення. Згідно з нею Угорщина, зокрема, придбає американську військову систему виявлення літаків.

РОЗЗБРОЄННЯ ТРИВАЄ

Чергову операцію з роззброєння ворогуючих формувань проведено в зоні осетино-інгуського конфлікту. Вилучено велику кількість стрілецької зброї, два танки та боєприпаси, захоплені раніше різними групами у військових частинах.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

У сусідів

ШОКОВА ТЕРАПІЯ ПО-МОЛДОВСЬКИ

Пасажири поїздів, що рушають із залізничного вокзалу Кишинева, відтепер повинні перед поїздкою пройти митний контроль. З Молдови тепер заборонено вивозити продовольство понад встановлені норми. Обмеження стосується і промислових товарів.

Напередодні цього нововведення Прем'єр-міністр Молдови А. Сангелі з групою урядових службовців пройшовся різними вокзалами міста. І, за його словами, був приголомшений потоком товарів, що вивозяться за межі республіки. Покласти край такому становищу доручили Міністерству національної безпеки. Допомогу його працівникам подає Міністерство оборони.

Умов для митного огляду на вокзалах Молдови нема. Втім, нема і спеціально навченого персоналу. Як встигатимуть спеціальні митні групи і чим це обернеться для пасажирів, можна тільки здогадуватися.

Перший день нових економічних санкцій викликав сум'яття і невдоволення натовпу. Втім, оптимістичніше настрої власники великогабаритного багажу. Вони впевнено стверджують, що, мовляв, провозитиметься все, тільки за вищу плату, ніж раніше.

Найбільш потерпілими відчувають себе дрібні комерсанти, що здійснюють вояжі в Румунію і збувають на її ринках усе: від ліків до бензопилок «Дружба». Вони щераз передивляються вміст своїх гаманців, прикидаючи, скільки можуть узяти митники за існуючих заборон.

Запровадження жорсткішого контролю на кордоні цілком може обернутися новими хабарями.

Заходи спрямовані на захист споживчого ринку республіки, почали діяти і в торговельних точках. Зникли купюри достоїнством від 50 карбованців і вище. В обігу крім національних купонів залишилися лише карбованці, троячки, десятки і четвертаки. Населення у відведені для переходу на нові розрахунки три дні кинулося збувати великі купюри. Як зможуть прожити на свою видану напередодні карбованцеву зарплату малозабезпечені громадяни республіки, ніхто відповісти не може. Покриття згодом 50 відсотків заробітку купонами не забезпечить життя людям, котрі залишають у продовольчих магазинах усе, що отримують.

Перший день нової економічної політики виявився для Молдови шоковим, оскільки її громадяни не були забезпечені ні купонами, ні дрібними карбованцями. Метод такої своєрідної терапії, як і очікувалось, подіяв приголомшливо. От тільки чи спричинить це лікувальний ефект?

Світлана ЧАЛА.
Кишинів.

Фотофакт

ЧЕКАЮТЬ... НАСТУПНОГО РОКУ

Напружена ситуація склалася останнім часом на чесько-німецькому кордоні. Водії багатотонних вантажівок змушені кілька днів чекати дозволу митників на проїзд. Через забруднення навколишнього середовища страждають жителі прикордонних сіл. Розв'язати проблему можуть нові митні правила, які вже підготовлені, проте діятимуть вони тільки з 1 січня 1993 року.

Фото ІТАР-ТАРС.

Хто є хто

ТИМЧАСОВІСТЬ — ПРИКМЕТА СЬОГОДЕННЯ

НЕЩОДАВНО ЖИТЕЛІ ЛИТВИ ДІЗНАЛИСЯ ПРІЗВИЩЕ НОВОГО ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА КРАЇНИ. НИМ СТАВ БРОНІСЛАВАС ЛУБІС, ЯКИЙ У ПОПЕРЕДНЬОМУ УРЯДІ ЗАЙМАВ ПОСАДУ ВІЦЕ-ПРЕМ'ЄРА.

Б. Лубіс народився 8 жовтня 1938 року в місті Плунге. Ще школярем йому доводилося літні канікули проводити на різних роботах, щоб підтримати сім'ю. Батько в той час був засланий на примусові роботи до сибірських таборів. У 1963 році Б. Лубіс закінчив Каунаський політехнічний інститут за спеціальністю інженер-технолог. Працював на азотному заводі в місті Йонаві. Був начальником цеху, головним інженером, а з 1986 року — директором державного підприємства «Азот». У 1979 році захистив кандидатську дисертацію в галузі хімії. Викладав на хіміко-технологічному факультеті Каунаського політехнічного інституту. Він автор наукових публікацій, читав лекції у навчальних закладах США, Японії, Фінляндії. У 1990 році Б. Лубіс обраний депутатом Верховної Ради Литви, а 23 липня 1992 року — віце-прем'єром республіки. Безпартійний. Одружений, має доньку. Займається вітрильним спортом.

Отже, Литва вже має п'ятого прем'єра за тисячу днів — з часу проголошення незалежності. В середньому на кожного главу уряду припадає 250 днів перебування у прем'єрському кріслі. Правда, до цієї статистики аж ніяк не вписується прем'єрство другого глави литовського уряду А. Шіменаса, який був на цій посаді тільки три дні. За таємничих обставин А. Шіменас зник з парламенту під час січневих подій і подробиці про це й досі не відомі.

Б. Лубіс заявив, що виконуватиме обов'язки Прем'єр-міністра тимчасово, згідно з Конституцією республіки, до обрання Президента. У Литві вже є тимчасово в. о. Президента А. Бразаускас, тимчасово в. о. Голови сейму Ч. Юршенас, тепер — тимчасовий прем'єр. Залишилося чекати тільки тимчасового уряду...

Микола СТАНОВИЧ.
Вільнюс.

А як у них?

ПЕРША ЖАНДАРМЕТКА

Даніель Гоффіне — перша в історії Бельгії жінка, яка удостоїлась честі служити в жандармерії країни.

Представниці прекрасної статі нарівні з чоловіками вже охороняють правопорядок у країні, але — тільки в складі поліції. А між нею та жандармерією в Бельгії існує величезна різниця. У віданні бельгійської поліції, пояснює газета «Юропієн», — розслідування незначних правопорушень та питання підтримання громадського порядку. Що стосується жандармерії, то на неї покладено обов'язок боротися з «серйозними порушеннями законів, а також вирішувати проблеми, пов'язані з дорожньо-транспортними пригодами».

Тож поява першої жінки в жандармерії Бельгії — справді примітна подія, тим більше, що до цього роду правоохоронних органів і не всякого чоловіка візьмуть...

Крим-прес.

Проблеми

ЦЕРКВИ ЗАКЛИКАЮТЬ ДО РІШУЧОСТІ

Нескінченний потік біженців — проблема номер один для ФРН. Це підтвердили результати соціологічного опитування німців, проведеного на замовлення журналу «Шпігель».

Тема біженців, схоже, відсунула сьогодні на другий план болючі проблеми об'єднання Німеччини. На підтвердження цього можна навести той факт, що напади правих екстремістів на гуртожитки для іноземців спричинили лавину маніфестацій на захист біженців. Масові заходи відбуваються як у великих, так і в провінційних містах. Не є винятком і німецька земля Баварія. Вона теж стала притулком для багатьох іммігрантів, серед яких немало вихідців із колишнього СРСР. Земельний уряд був змушений окремо розглянути проблему біженців. Вирішено найближчим часом збудувати 12 центрів для тимчасового проживання близько восьми тисяч іммігрантів. Про це днями повідомило Міністерство з соціальних питань Баварії.

Втім, імміграцією займаються не лише окремі землі Німеччини. Але, скажімо, федеральний уряд і парламент розв'язують проблему дещо в інший спосіб. Вони готують законопроект про введення жорсткіших умов подання біженцям постійного притулку. Вже сьогодні можна напевно говорити про те, що одержати посвідку на проживання в Німеччині незабаром буде значно складніше. Тим більше що такі зміни в законодавстві повністю відповідатимуть імміграційній політиці ЄС. Тож, можливо, тій самій Баварії і не доведеться будувати всі 12 центрів для біженців.

А поки дискутують політики, євангелістська та католицька церкви Баварії виступили зі зверненням, в якому засуджують антисемітизм, насильство і порушення прав біженців. Використовуючи історичні паралелі, церкви закликають пригадати, з чого починався німецький фашизм. Крім того, вони звернулися до державних організацій із закликом рішуче вести боротьбу з проявами правого екстремізму.

Сергій ДАНИЛЕНКО.

Мурнау.

СОЛІДАРНІСТЬ — ЦЕ СПІЛЬНІ ЗУСИЛЛЯ

НАШ СПІВРОЗМОВНИК — ГОЛОВА КЛУБУ (ГРУПИ) ДЕПУТАТІВ ПАРЛАМЕНТУ ПОЛЬЩІ ВІД «СОЛІДАРНОСТІ», ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ «СОЛІДАРНОСТІ» Богдан БОРУСЕВИЧ.

Актуальне інтерв'ю

Kijów, 20.XI.92

Dla czytelników „Głosu Ukrainy" serdeczne pozdrowienia od „Solidarności" i życzenia wytrwałości w budowaniu niezależnego państwa oraz kontynuowania reform gospodarczych

Bogdan Borusewicz, przewodniczący Parlamentarnego Klubu NSZZ „Solidarność"

Читачам «Голосу України» сердечні вітання від «Солідарності» і побажання витримки у побудові незалежної держави, а також продовженні економічних реформ.

Богдан БОРУСЕВИЧ.

— Шановний пане Богдане! Вас знають в Україні і як парламентського, і як профспілкового діяча. Тож дозвольте і запитання до вас ставити, так би мовити, у двох відповідних іпостасях.

— Буду радий відповісти на будь-яке з них.

— Отже, щодо парламенту. Чи бували у новітній історії Польщі випадки, коли парламент — аби країна вийшла з кризового стану — відмовлявся від частини своїх прав на користь Кабінету міністрів і з цією метою зупиняв дію відповідних пунктів Конституції?

— Розумію ваше запитання: адже, наскільки мені відомо, такий крок зробила Верховна Рада України. Напевне, хочете порівняти нашу й вашу практику? Так от, недавно сейм затвердив пакет поправок до Основного Закону країни, так звану «Малу Конституцію». Вона, зокрема, передбачає згадане вами право на передачу парламентом частини своїх прав урядові, перш за все у галузі економіки. Хочу підкреслити, що на такий крок парламент міг погодитися ще півтора року тому — кажу знову-таки про економіку. Але відтоді ані жоден з Кабінетів міністрів, які приходили на зміну один одному, ані президент не виявили ніякого бажання видавати власні укази. Це пояснюється тим, що в такому разі вони були б змушені взяти на себе відповідальність за становище економіки.

— На яких засадах грунтуються відносини між парламентом і президентом? Чи бувають тут «пікові» ситуації? Коли так, то як прийнято з них виходити?

— Досі таких колізій практично не виникало. Були проблеми між президентом і урядами. У нас президент має права нагляду над зовнішньою політикою, обороною і внутрішніми питаннями. Але життя значно багатше, ніж «раз і назавжди» укладені документи. Виявилося, що той чи інший прем'єр-міністр або навіть міністр тлумачать перелічені вище прерогативи не так, як це робить президент, зокрема у питаннях воєнної стратегії. Довелося термін «президент є верховним головнокомандуючим» визначити більш чітко. Для цього теж знадобилася «Мала Конституція», яка трактує подібні питання значно ширше, визначаючи права і виконавчої, і законодавчої влад.

Щодо взаємин між президентом і парламентом. Віднині глава виконавчої влади може вимагати розпуску законодавчого органу лише тоді, коли останній протягом трьох місяців не схвалить бюджету країни. А з іншого боку, тепер президент має право призначати або увільняти голову Верховного суду. Отже, йдеться про багатопланову корекцію прерогатив парламенту, кабінету міністрів і президента, яка, сподіваємося, плідно послужить загальній справі.

— Тепер дозволю собі звернутися до вас як до профспілкового діяча. Як ви вважаєте, чи була «шокова терапія» єдино вірним шляхом для Польщі? Якби зараз треба було починати шлях подолання кризи спочатку, чи не з'явилася б альтернатива цьому курсові? Дехто з острахом і недовірою дивиться на «шокову терапію»...

— Звичайно, я не вважаю, що наш шлях — єдино вірний. Були різні методи побудови соціалізму, є й різні стратегії входження у ринкову економіку. З точки зору сьогодення, ми «поправили» б деякі деталі, але загального напряму не змінювали. З 1989 року у нас змінилося чотири уряди. Один прем'єр-міністр пропонував відійти від цього курсу, інші — вносили корективи, але, коли доводилося безпосередньо йти до мети, все ж таки поверталися до прийнятої раніше стратегії.

Які ж результати? Стабілізувалася політична ситуація, краще стало і з економікою. Перш за все зупинено рух у негативний бік. Ми чекаємо, що наступного року промислове виробництво у Польщі зросте на два відсотки, тоді як в інших країнах Східної Європи триватиме спад.

Стабілізувалися й інфляційні процеси.

— Деякі трудові колективи в Україні досить охоче вдаються до страйків або відповідних погроз, киваючи при цьому на «Солідарність»: мовляв, якби не розгорнутий нею могутній страйковий рух, польські робітники і досі жили б у безправ'ї та злиднях. За умов, які склалися в Україні, що польський профспілковий лідер може сказати вашим «братам по класу»?

— Почну з того, що, мабуть, не варто сліпо переносити чужий досвід на власний грунт: адже у вісімдесятому році, коли все у Польщі починалося, ми мали зовсім іншу ситуацію.

Справді, якби не «Солідарність», то комуністи не пішли б від керма влади, може, й до сьогодні. Наш страйковий рух мав перш за все політичний характер і відповідні гасла. Але «Солідарність» керувала й тими, хто вимагав не тільки політичних, а й економічних змін. Ми вірні цьому покликові й нині. Тому, коли трапляються конфлікти між владою і трудящими, ми, як і раніше, вдаємося до страйків, демонстрацій тощо. Але, підкреслюю, це стосується конкретних ситуацій і не має характеру тієї загальнополітичної боротьби, яку ми вели на початку вісімдесятих років.

Але загалом намагаємося не доводити справу до страйків і демонстрацій. Клуб або, інакше кажучи, фракція «Солідарності» репрезентована у парламенті, отже, прагне вирішувати всі проблеми відповідними методами.

— Ви дипломатично уникаєте аналізу ситуації в Україні. Тож поставимо питання інакше: є держава, яка лише недавно стала незалежною; політична система її ще не «встоялася»; в економіці панує криза. Чи підуть страйки на користь цій державі і її народові?

— Однозначної відповіді тут немає. Страйки і демонстрації — це дуже сильні сигнали, які дають урядові і парламентові зрозуміти, що проблеми або не вирішуються, або вирішуються не у найкращий спосіб. З іншого боку, подібні заходи негативно впливають на економічне становище, підривають віру закордонних інвесторів у стабільність країни. До того ж у Польщі робітники і службовці не дуже-то прагнуть страйкувати, оскільки лічать гроші. Плюс бояться втратити свої робочі місця. Бо, якщо підприємство знаходиться у важкому стані, а люди ще й страйкуватимуть, аби їм збільшили платню, їхній завод зазнає краху і ніякі державні важелі тут не допоможуть. Тому і робітники, і профспілки підраховують, чи варто взагалі страйкувати, а якщо й так, то до якого моменту. Все це — свідчення того, що економічні реформи у Польщі діють.

— Дякуємо за бесіду.

Інтерв'ю провів Володимир САВЦОВ.

З «гарячих» точок

ТРИВОЖНІ ДНІ ДУШАНБЕ

Запитати під час зустрічі зі знайомим: «А у вас в районі також стріляють!» — стало для душанбинців таким же звичним елементом хорошого тону, як і запитання про здоров'я. Починаючи з 4 грудня, перестрілки тут практично не припиняються.

Версію військових про причини того, що відбувається, виклав полковник Івлєв, помічник командира 201-ї російської дивізії, розквартированої в Таджикистані: «До збройних зіткнень призвели провокації, які постійно влаштовували проти груп з приміського Гессарського району міські озброєні формування, до складу яких в основному входили вихідці з Паміру».

Погляд у так званих «захисників Душанбе» (або — памірців) інший. Вони вважають винним у трагедії С. Кенджаєва, колишнього спікера таджицького парламенту. Начебто він образився, що його обділили під час розподілу місць у новому керівництві республіки, і відправив своїх прибічників-гессарівців на захоплення столиці...

Що ж до думки звичайних громадян, то більшості з них давно нецікаво, хто правий і хто винен у цьому конфлікті, що затягнувся: люди просто стомилися. Стомилися від ранкової й вечірньої канонад, від страху, що наступний снаряд потрапить до їхньої квартири, від протягів, бо вибито вікна ударною хвилею, від помінального голосіння в сусідніх квартирах.

У мікрорайоні Авул, що межує з кордоном Гессарського району, мені розповіли про дівчинку, яку вбило осколком снаряда в її спальні на 6-му поверсі висотного будинку. А в штаб-квартирі одного з памірських загонів мені довелося побачити смерть і на власні очі: під простирадлами лежали трупи шести молодих хлопців.

— Погляньте, чим воюють бойовики, — запросив мене на майданчик техніки Джумахон Азізмамадов, заступник начальника УВС Душанбинського міськвиконкому.

Техніка тут була серйозна: обшитий сталевими листами критий МАЗ (щось на зразок броньовика), установка «Алазань», близько десяти ракет.

На запитання про оперативну обстановку мій співбесідник відповів, що, як і раніше, жарко на західних та південних околицях міста. В хід пущено танки, БТРи, гранатомети, не кажучи вже про "звичайну" автоматичну зброю.

Позиції супротивників непримиренні, в своїх висловлюваннях вони заявляють про те, що воюватимуть до кінця. Від одного з памірців я почув: «У крайньому разі, коли виходу не буде, висадимо в повітря греблю Сарезького озера». Швидше всього, цю заяву зроблено зопалу. Якщо, не дай Бог, гребля злетить у повітря, сам Памір постраждає від потужного потоку води, що обрушиться з висоти в три тисячі метрів.

Коли ж це закінчиться? Мер міста Максуд Ікрамов заявив мені: «Найближчий тиждень буде стабілізуючим. Почнемо нові переговори про припинення вогню, спробуємо відновити залізницю, яка не діє вже більш як місяць, найперше ж налагодимо внутріміський транспорт».

Хотілося б вірити, що бої скоро затихнуть, та добре відомо, чим закінчувалися всі попередні спроби: за пловом примирення, як правило, мали місце нові сутички ворогуючих угруповань.

Біля виходу з міськвиконкому я зустрівся з делегацією із трьох чоловіків, які, як вони мені розповіли, вже два місяці живуть разом із сім'ями на залізничній станції. Квартири продали, сподіваючись виїхати з Душанбе, взяли в оренду вантажний вагон, перенесли туди всі речі, а дорога тим часом виявилася заблокована. «Коли ж нарешті встановиться залізничний зв'язок? Чи буде просвіток у цій непроглядній пітьмі?» — цікавилися, та мені нічого було їм відповісти.

Юрій КУШКО.

Душанбе.

На перехрестях культури

БАВЛЯТЬСЯ СЕРЙОЗНІ ЛЮДИ,

але ТАКА ЗАБАВКА МОЖЕ БУТИ КОРИСНОЮ

ВИСТАВКА скульптури п'яти молодих київських майстрів «Ієрархія простору» може шокувати. Приголомшити. Зрештою — обурити. Чого не може ця дивна експозиція, так залишити байдужим. Щоб ввести читача в настрій, атмосферу як побаченого, так і відчутого, конспективно розповім, який це мало вигляд.

Величезний виставочний зал на вулиці Горького, № 102/108. Зі стелі звисають чорні світильники, з яких, мов з глибокої пітьми, ледь пробивається світло. Його слабенькі відблиски падають на скульптури, що становлять собою маленькі шматочки вапняка, розкидані на підлозі, чи просто необроблені брили, що, здається, виповзли із задзеркалля... І ще тут є колесо. На тлі білої стіни воно, мов сплюснута земна куля, цнотливо, до первозданності оголене. Як чистий шматок паперу — що хочеш, те й думай про нього. Або — як знаєш, так і повертай його. Аж страшно робиться, що така аналогія напрошується... На металевих підставках з мініатюрними поличками — теж білі камінці. Вірніше, не зовсім білі, а такі, наче звідкись викопані — з якоїсь Ольвії чи якогось Херсонесу... Та не спішіть обурюватися, не треба це й відкидати. Вони притягають погляд — запевняю. І в тому щось є.

Утім, іду далі. Зненацька натикаюся на дві дошки, приставлені до стіни. Дошки — як дошки. Коли раптом одна з них падає, до мене хтось підлітає і делікатно нагадує, що я все ж — у художній галереї, і що перекидати експонати, ну, принаймні, нетактовно. Вибачаюсь і уважніше придивляюся до «експонату». Одна з дощок, менша за розміром, трохи надщерблена, а разом вони приставлені в якомусь такому порядку, що вже тепер, після необачного свого кроку, мені здається, що я доторкнулася до чогось живого...

Посеред численних, до речі, відвідувачів, а це в основному молоді київські інтелектуали (чи не вперше за ці, так би мовити, перебудовні роки погляд спочив на чудових обличчях), бачу художників старшого покоління. Не відвернулися, знайшли час і прийшли подивитися на той самий авангард, котрий донедавна суворо виганяли з виставочних залів, і тим більше — із стін художнього інституту, Спілки художників України. Він тікав, ховався у підземелля, тож і був названий київським андерграундом. І, щоправда, вже належно оцінений і вітчизняним глядачем, і зарубіжним...

Проте з того часу хоч і небагато води спливло, та спливла вона з таким очисним ефектом, що тепер просто почалося нормальне життя творчої молоді. І якою б парадоксальною чи шокуючою для нашого не дуже обтяженого естетичними враженнями чуття ця колекція не здалася, вона має право на існування. И не для того, щоб шокувати, а для того, щоб нагадати: життя не припиняється, воно йде своїм ходом, і молодь вибирає той шлях, який здається їй найдоцільнішим. Тож п'ятеро молодих скульпторів (усі — випускники Київського художнього інституту) — Олександр Рідний, Роман Кухар, Андрій Полоник, Сергій Дзюба та генератор нової естетичної ідеї «Азбука» Олександр Сухоліт вирішили після нинішніх літніх вакацій об'єднатися і дещо зламати звичний погляд на скульптуру як витвір пластичного мистецтва. Тобто, вони вважають, що скульптура цінна не сама по собі, а цінний той простір, що утворюється навколо неї. І тут вже все залежить од глядача. Саме він має пройматися відчуттям довколишньої аури, створеної скульптурою, якщо він хоче щось зрозуміти й відчути, а також бути адекватно зрозумілим.

Вони створили цілу філософію своєї «Азбуки». Її істини, втім, далеко не азбучні. Ось кілька постулатів з «Азбуки»: «Вона (азбука) просочується до нас з пітьми... Вона манить нас, як учитель ніжності й вічності... Світло розділяє нас з нею... Разом з ним (світлом) ми вливаємося в неї, щоб заспокоїти енергію Хаосу...» Приблизно такі основні положення. Чому приблизно? Мені здалося, що хлопці — на початку свого пошуку, а цими дещо містичними, дещо затуманеними постулатами промацують звивини свого майбутнього шляху, який починається ось з таких пошуків. Може, це більше скидається на дитячу витівку? Може... Але, як сказала мистецтвознавець Людмила Лиманська, коли граються серйозні люди, їм не треба заважати, бо з такої гри може вийти користь. З нею не можна не згодитися.

А тим більше, що молоді художники не збираються нікого шокувати, і свою виставку назвали ще й семіна-

ром. Для ко
для них же
шоку, то ем
нам і так щ
на кожному
молодим хо
цього стану
помогти мис
то чому б і
речі, підтри
рах Галере
тецтва «УК
приємством
виставка й
їхнім зусил

Не берус
назвуть
представлен
скульптурі.
мося, як у
узагальненс
авангард.
що не ден
з ним й е
також. І во
— неповтор
прекрасне.
магаються
скуль и,
мо до ни
спитала пр
колекції у
ча, відомс
графіка. В
во... І, зна
вже нова д
Тож дай їм

Людмила

Київ.

Перше враження

ПРЕМ'ЄРА БЕЗ ПРЕМ'ЄРИ

ВИВІСКИ нині змінюються легко і швидко — цим уже нікого не здивуєш. Та навіть у такий час народження в Києві Національної опери (ще пару днів тому — Державний академічний театр опери та балету імені Т. Шевченка) — явище непересічне. З'являється слабка надія, що пишне святкування 125-річчя і гучне перейменування привернуть увагу до проблем і бід театру, стануть поштовхом до серйозних змін у його творчому житті.

А подумати всім нам є над чим. Яскраве тому свідчення — нещодавня прем'єра «Тараса Бульби» М. Лисенка у новій версії столичного оперного театру мала всі шанси на блискучий успіх (адже «Тарас» майже не сходив зі сцени з 1927 року і завжди вважався його козирем. А за нинішню постановку взялися найменитіші митці: диригент-постановник — народний артист Росії і заслужений діяч мистецтв України Володимир Кожухар; режисер-постановник — народний артист СРСР, лауреат держпремій Дмитро Гнатюк, хормейстер — народний артист СРСР, лауреат держпремій Лев Венедиктов та інші).

Реально ж вистава не піднеслася вище середнього рівня. Насамперед не відбулося прем'єри ідей, не було режисерського відкриття: того яскравого сценічного задуму, що перетворює окремі арії, хори, сцени на живе, рушійне ціле.

Ось, наприклад, потенційно багата (зі сценічної точки зору) картина виборів кошового на Запорозькій Січі. Малоосмислені, методичні переміщення козаків по сцені туди-сюди зовсім вбивали передбачувану динаміку, багатоплановість дії. Зате у фіналі цієї картини дієвості і новаторства було хоч відбавляй. Ідея полягала тут у демонстрації моторошної, грубої сили запорожців. Під соло розташованих просто на сцені ударних (чого не було у М. Лисенка і за стилем швидше нагадувало «Половецькі танці» чи то бойові мистецтва Сходу) козаки здійснили карколомне перешикування, прицілюючись і спрямовуючи довжелезні списи на глядачів... Ото вже знахідка режисера!

У сольних сценах (як, наприклад, у сцені Насті у 2-й картині) часто бракувало тонкості й розмаїтості драматичної гри: скуті, заштамповані рухи, невиразна міміка...

І все ж багато недоліків забувалося, коли починали співати запальний, темпераментний Остап (І
ледь холоднувата, витончена Марильця (Лю
ко), м'який, ліричний Андрій (Володи о Ф
інші солісти... Їхнє мистецтво, власн «в
Оркестру хотілося б побажати більше почу
(очевидно, від надлишку почуттів кульміна
оглушливі, грубуваті) і трохи точніше підтр
(«не тягнути» їх назад).

Опера завжди побудована на умовностях,
бажає якщо і гри, то віртуозної, якщо обман
го. Тому дрібниць тут бути не може: ч
но з-під «лисої» перуки, чи то якісь
з начісом (а у декого, очевидно у найдосвід
оселедець стояв «у бойовій стойці» — вер
ксьондзове осіняння не католицьким, а п
менням.

А от костюми розкішні, «з голочки» (пр
шався ідеально відпрасованим, накрохмален
запеклих сутичок на сцені з поляками), до
(хоч ескізи взяли з 50-х років — А. Петри
такий дефіцит свіжих ідей?) Взагалі, ви
ефектно... і без злетів, без художніх відкри

Так чи знайде Національна опера нарешт
ві творчі сили і чи рушить уперед — чи
нічого змінити не може?

Ганн
студентка Київської

НАУКА В ЛІС ПІШЛА

Пропозиція

Нещодавно з виступів керівників Міністерства культури ми дізналися, що в цьому відомстві готується проект нового Закону про музеї та музейну справу, який найближчим часом буде передано до Верховної Ради України. Тому хочу висловити пропозицію щодо того, як поліпшити наукову роботу в музеях системи Міністерства культури.

Не менше 90 відсотків наукових співробітників музеїв Херсонщини не мають жодного уявлення про справжню наукову роботу. Наукових публікацій не має 70—95 відсотків таких «науковців». У всіх музеях України (краєзнавчих, історико-краєзнавчих, художніх) працює кілька вчених. І не дивно, бо справжній науковець стає ворогом для адміністрації (подає «непотрібний приклад») та «білою вороною» для колективів (які пофарбовані переважно в сіруватий та сірий кольори).

Музеї перетворилися фактично на притулок для бездарних учителів, а в окремих випадках і ледарів. Прикро й те, що позбавлені можливості працювати в музеях здібні і часто безмежно віддані справі краєзнавці без вищої освіти. І нарешті, факт для журналу «Перець». Нещодавно Міністерство культури для кандидатів наук, що працюють у музеях, встановило заохочувальну доплату в розмірі 30 (тридцяти!) купоно-карбованців. Ви, мабуть, подумали, що за кожну відпрацьовану годину? Ні — за місяць! Шановні міністерські функціонери! Скасуйте, будь ласка, цю доплату і скористайтеся з болгарського досвіду.

Ще шість-сім років тому в музеях Болгарії було чимало проблем, подібних до наших. Та ось у середині 80-х років у цій країні зрозуміли, що без зміни кадрової політики поліпшити музейну справу неможливо. А музеї там — важлива ланка туристичної інфраструктури й дають державі чимало валюти.

Залишивши музеї в адміністративному підпорядкуванні Міністерства культури, всю наукову роботу передали в кураторство профільних інститутів Академії наук Болгарії. Перед науковим персоналом музеїв було поставлено відповідні вимоги, введено наукові посади та ставки системи Академії наук. Працівників, які не могли чи не бажали займатися науковою роботою, перевели в екскурсоводи або скоротили. Працівники, які займалися дослідницькою роботою, але не досягли достатнього наукового рівня, стали урядниками, тобто помічниками наукових співробітників. Науковці періодично звітують перед Академією наук, проходять атестацію тощо.

Ці новації привели до значних зрушень на краще. Набагато зменшилася кількість наукових посад, підвищився професійний рівень музейних працівників (і що для нас дуже важливо, без додаткових фінансових витрат).

Якби наше Міністерство культури запропонувало в проекті Закону про музеї подібний підхід, а Верховна Рада його затвердила, музейна справа в Україні значно поліпшилася б. А це тепер необхідно. Справжня історія та культура багатьох адміністративних регіонів України вивчені дуже погано. Тим часом у багатьох областях музеї — єдині дослідницькі установи.

Микола ОЛЕНКОВСЬКИЙ,
кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник Херсонського краєзнавчого музею.

Херсон.

«
Ч

Приємн
турного ж
усієї Укр
нового ві
вітре, на
режисером
ком. Чит
гадалися (
деострічку
ського тел
ють), що
мого укра
ника Сте
якому і н
несені у
То перши
ної україн
ні, яку зн
ті.

Доля н
до Степан
тяжко хво
на сороко
Він був
новитою
рокого ви
зумовно,
життя не
знаю люд
го читати
ні вірші
го.

Але, ма
ло б лиш
вій, вітре

...Я СЕРЙОЗНІ ЛЮДИ,

...АБАВКА МОЖЕ БУТИ КОРИСНОЮ

...київські ін- ...не вперше за ..., перебудов- ...сночив на чу- ...бачу худож- ... покоління. ...вся, внайшли ...подивитися на ...гард, котрий ...ї вигнали з ...лів, і тим біль- ... художнього ... художни- ...Він тікав, хо- ...келя, тож і ...київським ан- ... щоправда, ...цінений і віт- ...чаєм, і зару-

...часу хоч і ...спливло, та ...з таким очис- ...по тепер прос- ...рмальне жит- ...воді. І якою б ... чи шокую- ... не дуже ...етичними вра- ... ця колекція ... має право ... не для того,

щоб шокувати, а для того, щоб нагадати: життя не припиняється, воно йде своїм ходом, і молодь вибирає той шлях, який здається їй найдоцільнішим. Тож п'ятеро молодих скульпторів (усі — випускники Київського художнього інституту) — Олександр Рідний, Роман Кухар, Андрій Полоник, Сергій Дзюба та генератор нової естетичної ідеї «Азбука» Олександр Сухоліт вирішили після нинішніх літніх вакацій об'єднатися і дещо зламати звичний погляд на скульптуру як витвір пластичного мистецтва. Тобто, вони вважають, що скульптура цінна не сама по собі, а цінний той простір, що утворюється навколо неї. І тут вже все залежить од глядача. Саме він має пройматися відчуттям довколишньої аури, створеної скульптурою, якщо він хоче щось зрозуміти й відчути, а також бути адекватно зрозумілим.

Вони створили цілу філософію своєї «Азбуки». Її істини, втім, далеко не азбучні. Ось кілька постулатів з «Азбуки»: «Вона (азбука) просочується до нас з пітьми... Вона манить нас, як учитель ніжності й вічності... Світло розділяє нас з нею... Разом з ним (світлом) ми вливаємося в неї, щоб заспокоїти енергію Хаосу...» Приблизно такі основні положення. Чому приблизно? Мені здалося, що хлопці — на початку свого пошуку, а цими дещо містичними, дещо затуманеними постулатами промацують звивини свого майбутнього шляху, який починається ось з таких пошуків. Може, це більше скидається на дитячу витівку? Може... Але, як сказала мистецтвознавець Людмила Лиманська, коли граються серйозні люди, їм не треба заважати, бо з такої гри може вийти користь. З нею не можна не згодитися.

А тим більше, що молоді художники не збираються нікого шокувати, і свою виставку назвали ще й семінаром. Для кого семінар? Та для них же самих... А щодо шоку, то емоційних потрясінь нам і так щодня вистачає — на кожному кроці. І якщо молодим хочеться вийти з цього стану, і тим самим допомогти мистецтву, нам усім, то чому б і ні... Хлопців, до речі, підтримує у цих замірах Галерея сучасного мистецтва «УКV» на чолі з підприємством «Клейнод». Ця виставка й відбулася завдяки їхнім зусиллям.

Не беруся вгадувати, як назвуть мистецтвознавці представлений напрям у скульптурі. Поки що зупинимося, як уже мовилося, на узагальненому понятті — авангард. Життя ж наше що не день — міняється, а з ним й естетичні орієнтації також. І все одно це життя — неповторне, і тим воно й прекрасне. Може, це й намагаються висловити молоді скульп[illegible]и, а ми [illegible] можемо до[illegible]ця зро[illegible]ти? Я спитала про враження від колекції у Георгія Якутовича, відомого українського графіка. Він сказав: «Цікаво... І, знаєте, ці хлопці — вже нова для нас цивілізація. Тож дай їм Боже!»

Людмила БАРАНЕВИЧ.
Київ.

...РЕМ'ЄРА БЕЗ ...РЕМ'ЄРИ

...цієї картини дієвості і новаторства було хоч ...полягала тут у демонстрації моторошної, ...порожців. Під соло розташованих просто на (...чого не було у М. Лисенка і за стилем швид- ...«Половецькі танці» чи то бойові мистецтва ...здійснили карколомне перешикування, прице- ...мовуючи довжелезні списи на глядачів... Ото ...жисера!

...ценах (як, наприклад, у сцені Насті у 2-й кар- ...вало тонкості і розмаїтості драматичної ...тамповані рухи, невиразна міміка...

...ато недоліків забувалося, коли починали співати запальний, темпераментний Остап (Микола Коваль), ледь холоднувата, витончена Марильця (Людмила Семененко), м'який, ліричний Андрій (Володимир Федотов) та деякі інші солісти... Їхнє мистецтво, власне, і «вивезло» виставу. Оркестру хотілося б побажати більше почуття міри, смаку (очевидно, від надлишку почуттів кульмінації були просто оглушливі, грубуваті) і трохи точніше підтримувати співаків («не тягнути» їх назад).

Опера завжди побудована на умовностях, грі. Але глядач бажає якщо і гри, то віртуозної, якщо обману, то майстерного. Тому дрібниць тут бути не може: ч[illegible] волосся [illegible]о видно з-під «лисої» перуки, чи то якісь [illegible]вижні [illegible]едці» з начісом (а у декого, очевидно у найдосвідченіших козаків, оселедець стояв «у бойовій стійці» — вертикально), або ксьондзове осіняння не католицьким, а православним знаменням.

А от костюми розкішні, «з голочки» (причому одяг залишався ідеально відпрасованим, накрохмаленим навіть після запеклих сутичок на сцені з поляками), добротні декорації (хоч ескізи взяли з 50-х років — А. Петрицького, — невже такий дефіцит свіжих ідей?) Взагалі, видовищно, пишно, ефектно... і без злетів, без художніх відкриттів.

Так чи знайде Національна опера нарешті яскраві, сміливі творчі сили і чи рушить уперед — чи ж, крім вивіски, нічого змінити не може?

Ганна ЧУДУТОВА,
студентка Київської консерваторії.

Фотоконкурс

І перший замріяний вальс...

Фото Семена ХОРОШКА.

...ЛА

...років тому в ...І було чимало ...ь до наших. ...ні 80-х років ...зуміли, що ...ної політики ...зейну справу ...музеї там — ...туристичної ...і дають дер- ...лоти.

...музеї в адмі- ...підпорядку- ...ства культури, ...боту передали ...рофільних ін- ...наук Бол- ...ковим пер- ...було постав- ...вимоги, вве- ...сади та став- ...демії наук. ...не могли чи ...матися науко- ...еревели в ...скоротили. ...займалися ...роботою, але ...статнього нау- ...ати урядниками, тобто помічниками наукових співробітників. Науковці періодично звітують перед Академією наук, проходять атестацію тощо.

Ці новації привели до значних зрушень на краще. Набагато зменшилася кількість наукових посад, підвищився професійний рівень музейних працівників (і що для нас дуже важливо, без додаткових фінансових витрат).

Якби наше Міністерство культури запропонувало в проекті Закону про музеї подібний підхід, а Верховна Рада його затвердила, музейна справа в Україні значно поліпшилася б. А це тепер необхідно. Справжня історія та культура багатьох адміністративних регіонів України вивчені дуже погано. Тим часом у багатьох областях музеї — єдині дослідницькі установи.

Микола ОЛЕНКОВСЬКИЙ,
кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник Херсонського краєзнавчого музею.
Херсон.

«ДЕ БУЛА КАЛИНА — ЧОРНОБИЛЮ ГРУДА...»

Приємною подією культурного життя Криму (та й усієї України) стала поява нового відеофільму «Повій, вітре, на Вкраїну», знятого режисером Юрієм Хропаченком. Читачі, очевидно, здогадалися (а ті, які бачили відеострічку на екрані Українського телебачення, уже знають), що йдеться про відомого українського письменника Степана Руданського, якому і належать слова, винесені у заголовок фільму. То перший рядок популярної української народної пісні, яку знають в усьому світі.

Доля не була прихильна до Степана Руданського. Він тяжко хворів і рано помер — на сороковому році життя. Він був надзвичайно талановитою людиною, але широкого визнання, якого, безумовно, заслуговував, за життя не одержав. А втім, знаю людей, які можуть довго читати напам'ять сатиричні вірші Степана Руданського.

Але, мабуть, достатньо було б лише однієї пісні «Повій, вітре, на Вкраїну», щоб зайняти гідне місце в українській культурі. Адже ця пісня стала своєрідною музичною візиткою України. Кращі співаки світу вважали і вважають за честь мати її в своєму репертуарі. Настільки вона мелодійна, настільки задушевна, настільки глибоко западає в серце...

Відеофільм Ю. Хропаченка — то насамперед розповідь про кримський період життя і творчості письменника, який останні дванадцять років прожив у Ялті, де похований на Полікурівському цвинтарі.

Що ми знаємо про лікаря за фахом і поета за покликанням? Випускник медико-хірургічної академії в Санкт-Петербурзі Степан Руданський був кращим учнем таких славетних медичних світил, як Сєченов і Боткін. І він ще раз довів це на посаді головного санітарного лікаря Ялти. Та серце Руданського суціль належало українській літературі. Він автор дотепних гумористично-сатиричних співомовок і пісень. Як послідовник Тараса Шевченка він у ряді своїх віршованих творів піднявся до Кобзаревої вершини. Плідно займався і перекладами. Його українському прочитанню Гомерової «Іліади» дав високу оцінку Іван Франко.

Та автора фільму Ю. Хропаченка найбільше вразив Руданський своїм даром провісника. Провісника Чорнобильської катастрофи. Саме про це поет говорить у своєму вірші «Могила», написаному 135 років тому.

Де була калина,
Там нап'ята буда —
Наверху могили
Чорнобилю груда...
І димить чорнобиль.
Затим запалає...
І «Вічную пам'ять»
Божий птах співає...

Хто думав, хто сподівався, що слова Степана Руданського пророчі?

Та генії завжди були поводирями і пророками свого народу.

Олександр ПІЛАТ,
власний кореспондент «Голосу України».
Республіка Крим.

Борис ...

ПЕ...

ДО СУ...

Ми кричимо...

Та покриває...
Якщо не вб...
І у душі ще...
Хай бутафо...
Якщо ми ч...

Бо не прост...

За те, що ї...

За те, що с...

(Хоч би зня...
б...
Ісус Христо...

Але ще не...

Нові князьк...

Які лиш в...

Але ослом...
Хоч витягай...

Козацтво сл...
д...
Вело себе ...

І всім отим...
Хто задира...

Було й з во...

А нині вже...
І всюди-всю...
Вони росту...

Та вже наго...

Із діда-прад...

І чужаків, і...

А що йому...
Х...
Хай осія зн...

На чесні вс...

Любімо Укр...
Залишмо ко...

ПІЗНАН...

Назвати себ...

Та навіть гр...

А ти живи, ...

Щоб і душа...

Щоб ти на ...

І чванство д...

Якщо ти ве...

Тоді убий в...

В мого нар...

Як зір на н...

Та не здріб...

Як навіть сх...

Номенклатур...

Що називал...

Пани, пани, ...
Але не в наз...
Зганьбили м...

І сплюндрув...

Що краще?...

Чи форнале...

Як політичн...
В якім нема...

Погляньмо ...

І в них пізн...

Коли останн...

І жебраків ...

На нелегкім...
Тоді усі наз...

…о семінар? Та …амих… А щодо …йних потрясінь …ня вистачає — …кроці. І якщо …ться вийти з …тим самим до…цтву, нам усім, …і… Хлопців, до …є у цих замі… сучасного мис… на чолі з під… «Клейнод». Ця …булася завдяки …м.

…вгадувати, як …мистецтвознавці … напрям у …оки що зупини… мовилося, на … понятті — …ття ж наше — міняється, а …етичні орієтації …одно це життя …, і тим воно й …оже, це й на…словити молоді …ми … може…зро…ти? Я …враження від …оргія Якутови… українського … сказав: «Ціка…, ці хлопці — …нас цивілізація. …оже!»

…АРАНЕВИЧ.

…кола Коваль), …ила Семенен…тов) т… …еякі …зло» … …аву. … міри, смаку … були просто …вати співаків

… Але глядач …то майстерно…осся… …о вид…ні … …едці» …іших козаків, …ально), або …славним зна…

…му одяг зали… навіть після …тні декорації …ого, — невже …щно, пишно, …

…скраві, сміли… крім вивіски,

…УДУТОВА, …серваторії.

Фотоконкурс

І перший замріяний вальс…

Фото Семена ХОРОШКА.

«…Е БУЛА КАЛИНА — …РНОБИЛЮ ГРУДА…»

… подією куль… … Криму (та й …) стала поява …ільму «Повій, …раїну», знятого …рієм Хропачен… очевидно, здо… … які бачили ві… екрані Україн…ення, уже зна…ться про відо…ького письмен… Руданського, …ать слова, ви…ловок фільму. …ядок популяр…ої народної піс… в усьому сві…

…ла прихильна …данського. Він … рано помер— … році життя. …вичайно тала…ною, але ши…ня, якого, бе…уговував, за …ржав. А втім, …кі можуть дов…м'ять сатирич…ана Рудансько…

…, достатньо бу…нієї пісні «По… Вкраїну», щоб зайняти гідне місце в українській культурі. Адже ця пісня стала своєрідною музичною візиткою України. Кращі співаки світу вважали і вважають за честь мати її в своєму репертуарі. Настільки вона мелодійна, настільки задушевна, настільки глибоко западає в серце…

Відеофільм Ю. Хропаченка — то насамперед розповідь про кримський період життя і творчості письменника, який останні дванадцять років прожив у Ялті, де похований на Полікурівському цвинтарі.

Що ми знаємо про лікаря за фахом і поета за покликанням? Випускник медико-хірургічної академії в Санкт-Петербурзі Степан Руданський був кращим учнем таких славетних медичних світил, як Сєченов і Боткін. І він ще раз довів це на посаді головного санітарного лікаря Ялти. Та серце Руданського суціль належало українській літературі. Він автор дотепних гумористично-сатиричних співомовок і пісень. Як послідовник Тараса Шевченка він у ряді своїх віршованих творів піднявся до Кобзаревої вершини. Плідно займався і перекладами. Його українському прочитанню Гомерової «Іліади» дав високу оцінку Іван Франко.

Та автора фільму Ю. Хропаченка найбільше вразив Руданський своїм даром провісника. Провісника Чорнобильської катастрофи. Саме про це поет говорить у своєму вірші «Могила», написаному 135 років тому.

Де була калина,
Там нап'ята буда —
Наверху могили
Чорнобилю груда…
І димить чорнобиль.
Затим запалає…
І «Вічную пам'ять»
Божий птах співає…

Хто думав, хто сподівався, що слова Степана Руданського пророчі?

Та генії завжди були поводирями і пророками свого народу.

Олександр ПІЛАТ,
власний кореспондент «Голосу України».
Республіка Крим.

Борис ДЕМКІВ

Наші першодруки

ПЕРЕД ОБЛИЧЧЯМ ПРАВДИ

Борис Демків народився у Тернополі. За фахом — журналіст. Але ще з молодих літ поєднав свою неспокійну творчу долю з поезією, якій працею і талантом вірно служить до цих пір. Автор поетичних книжок «Сувора ніжність», «Древо життя», «Вибране», «Ораторія лісу» та інших. На вірші Б. Демкова написано кілька популярних свого часу ліричних пісень, зокрема «Квітку ромена».

Сьогодні поет працює в часописі «Тернопіль». І, певна річ, вперемiж із журналістською роботою пише й вірші. Деякі з них пропонуємо читачам «Голосу України».

ДО СУЄСЛОВІЯ

Ми кричимо, що любим Україну,
Та покриває поки нас ганьба,
Якщо не вбили у собі раба
І у душі ще носимо руїну.
Хай бутафорна падає сльоза,
Якщо ми честь віддали на поталу,
Бо не простив би жоден нам козак
За те, що їх могили потоптали.
За те, що осквернили чесний Хрест
(Хоч би зняли його з брудного вола)…
Ісус Христос воістину воскрес,
Але ще не воскресла справжня воля.
Нові князьки вже липнуть до крісел,
Які лиш вміють кпити і горлати,
Але ослом залишиться осел,
Хоч витягай його на трон домкратом.
Козацтво славне з дружнього коша
Вело себе по-братському і просто,
І всім отим давало відкоша,
Хто задирав високо надто носа.
Було й з вогнем не знайдеш тих «месій»,
А нині вже занадто їх багато,
І всюди-всюди, де і не посій,
Вони ростуть й готові… керувати.
Та вже нагодувався мій народ,
Із діда-прадіда з родини хліборобів,
І чужаків, і власних держиморд,
А що йому за те? Хіба Чорнобиль…
Хай осія знамення нас з небес
На чесні всеоновлюючі битви…
Любімо Україну, а себе
Залишмо комусь іншому любити.

ПІЗНАННЯ ІСТИНИ

Назвати себе «паном» — сплюнуть раз,
Та навіть графом величатись можна,
А ти живи, небого, без прикрас,
Щоб і душа твоя була вельможна.
Щоб ти на милість поміняв свій гнів
І чванство десь залишив у музеях.
Якщо ти вже і справді запанів,
Тоді убий в своїй душі плебея.
В мого народу стільки в серці ран,
Як зір на небі у серпневий вечір,
Та не здрібнить його найвищий ранг,
Як навіть схоче вилізти на плечі.
Номенклатурних бачив я панів,
Що називались «слугами народу»…
Пани, пани, вже вибачте мені,
Але не в назві ореол свободи.
Зганьбили ми вже стільки кольорів
І сплюндрували найсвятіших гімнів…
Що краще? Буть васалом в королів,
Чи форналем з месією нарівні?
Як політичний зріє тарарам,
В якім нема нічого, окрім крику,
Погляньмо в очі нашим матерям
І в них пізнаєм істину Велику.
Коли останній зникне вже манкурт
І жебраків не стане поміж нами
На нелегкім Відроження віку,
Тоді усі назвемося панами.

ЩЕ РАЗ ПРО ДУШУ

Моя боса душа
Находилась достоту по тернях
В ті застійні роки
І тепер ще ступає по них.
З неї крівця тече,
Як червоні калинові зерня,
А навколо лунає
Фарисейський приглушений сміх.
Я виходжу з проклять,
Очищаюсь від людської скверни,
Але дух так нелегко звільнить
І ніхто не спасе,
І ніхто вже мені не поверне
Аріадни розірвану нить,
Яка довго вела
З лабіринту заплутаних марень,
Яка тонко тяглась
Від химерних видінь до життя,
До офіри офір,
До солодкої власної кари.
І раптово її
Одним махом хтось навпіл розтяв!
І немає кінця,
Хоч початок тримаю в правиці,
І дороги нема,
Хоч багато тих хитрих ходів,
Бо нема каяття
Для душі — тої вбогої жриці,
Що в огні не горить.
І не тоне в кривавій воді.
…Ходить боса душа,
Ходить гола душа по тернинах,
Десь зупиниться трохи
І знову у путь вируша,
І ридає вона,
Як мала неслухняна дитина…
Я узув би її,
Я одяг би її,
Але це вже не буде душа.

ТРИ ЗАПОВІДІ

До яких би не примкнув ти лав,
Під які не став би прапори,
«Не убий,
Не укради
І не лукав» —
Заповіді три ці повтори.
У яких би ореолах слав
Ти не був до певної пори,
«Не убий,
Не укради
І не лукав» —
Заповіді три ці повтори.
Як до зброї тягнеться рука
І думки виходять із нори,
«Не убий,
Не укради
І не лукав» —
Заповіді три ці повтори.
Людська доля чесна і важка,
Наче камінь, знятий догори,
«Не убий,
Не укради
І не лукав» —
Заповіді три ці повтори.
І сьогодні й прісно, у віках,
Поки серце в грудях не згорить,
«Не убий,
Не укради
І не лукав» —
Заповіді три ці повтори.

ВОСКРЕСІННЯ ПІСНІ

Світлій пам'яті диригентки народного хору села Терпилівки на Тернопіллі Г. В. Герасимович-Когут, яка перенесла тортури сталінських репресій.

Ховали Пісню тихо, як людину,
Яка померла на високій ноті
В своєму сонцервійному польоті…
І раптом тишу… Пісня розбудила!
І захитались зоряні світи,
Неначе в полі під вітрами колос,
І людські душі голос освітив,
Такий жагучий і бесмертний голос.
І нелинь-дуб неначе камертон,
Вібрав у себе всі життєві звуки
І вибухнув з нелюдської розпуки
У тисячу душевних мегатон!
І на скалки розтріскалося віко,
Обсипались муарові вінки
І встали на коліна всі віки
Перед страшним цим і стражденним віком!
Сціпились пальці в грозовий кулак,
Із себе витискаючи підлоту,
Але не зміг й архіпелаг ГУЛАГ
У ній убити хоч єдину ноту…
Ховали Пісню Траурну процесію,
Яка тяглася нудно так і довго,
Раптово наче розбудило гонгом
Серед вселенських оргій і процесів.
І сум з очей, неначе вітром, змело,
Сльоза пробила землю, як болід,
І наш народний неповторний мелос
Так радісно у серці заболів!
І забриніло сонцем навкруги,
Неначе іскри сипались з кресала…
Ховали Пісню наші вороги,
А пісня і в могилі воскресала.

ОСТАННІЙ ДЗВІН

Жарт не жарт

Отак в житті буває… Свято, свято!
І де ж той обрій, як далеко він…
І раптом пролунає дзвін,
Немов розплата.
І раптом пролунає перший дзвін!
А ще ж хотів чиюсь пізнати душу,
А ще ж хотів себе в комусь пізнать…
Та вже вона за горло міцно душить,
Жебрацька знать.*
Куди ж ти прешся, гей, стара холеро?
Хіба таке справляють нашвидку!
А чи не знайдеш старших кавалерів,
Що в'яжуть вже свій гонор на очкур.
— Ні, саме ти мені якраз потрібен…
А чим не дівка? Вічна, наче світ!
Давно з очей не падав дощик дрібно…
Ти чуєш дзвін?
Ти чуєш перший дзвін?!
…Якби не дама, то б узяв за барки
І викинув стару почвару геть!
— Навіщо ти хапаєшся за бартку?!
Візьми ось краще свічку… — мовить Смерть.
І тут така вже злість мене напала,
Що я сказав, підвівшись з-за стола:
— Та ж після тебе жде на мене слава!
…Смерть подивилася, подумала й… пішла.
Тернопіль.

* Так у давнину на Поділлі бідняки іронічно величали смерть.

ВЫ УВИДИТЕ МИР С ИНОЙ ВЫСОТЫ

Видеооборудование
профессионального
и вещательного качества.
Студийные съемочные
и монтажные комплексы.
Оборудование форматов
SVHC, MII, Betacam SP,
Betacam 2000 PRO и D-3.
Рабочие станции
компьютерной анимации.

310046, Харьков,
ул.Пожарского 2/10
тел. (0572) 94·76·01, 95·96·74
93·40·75, 94·16·58
факс (0572) 94·35·73, 94·16·58

WESCOM, inc.

Фирма WESCOM
производит поставку
и установку оборудования
для телецентров и студий,
систем
кабельного телевидения,
студий
компьютерной анимации.
Мы поможем Вам выбрать
оптимальный комплект
исходя из Ваших
потребностей.

Представник італійських фабрик, які випускають меблі для офісів, шукає серйозних дилерів на території України.

Пропозиції з інформацією про діяльність фірми направляти за адресою:

м. КИЇВ, ГОЛОВПОШТАМТ;
ДО ЗАПИТАННЯ, НЕЛЕНЬ НАТАЛІЇ ОЛЕКСАНДРІВНІ.

МОТОЦИКЛИ НА ЦУКОР!

Організація міняє мотоцикли «Дніпро» різних модифікацій та автомобілі ЛуАЗ-968М на цукор-пісок без ліцензії.

Одержання негайно зі складу в м. Києві.
Тел. (044) 221-31-79.
225-22-95.

Украинская Биржа Недвижимости

Господа! Вас приветствует постоянно действующий Аукцион Кредитных Ресурсов!

ДЕНЬГИ ДЕЛАЮТ ДЕНЬГИ!

Удачи вам, господа, и процветания!

УБН

Телефоны в Киеве:
224-55-81,
224-82-36,
224-14-98,
244-21-59.
Факс:
(044) 224-43-20,
244-18-80.

Наш адрес:
252030, Киев,
улица Владимирская, 57.

Аукцион кредитных ресурсов Украинской биржи недвижимости "Кристина" сделает из ваших денег

БОЛЬШИЕ ДЕНЬГИ!

Господа! Мы ежемесячно продаем кредитные ресурсы своих клиентов на сумму не менее

1 000 000 000 (миллиарда!)

рублей, а в ближайшее время собираемся утроить ее.

Господа кредиторы! Имеем честь доложить вам: сегодня средняя ставка за кредит превысила 120% годовых!

И это - не предел! Ранее мы обещали вам до конца года довести среднюю кредитную ставку до 100%.

Сегодня речь уже идет о 200% и выше.

Мы, как и прежде, гарантируем кредиторам поручительство самых надежных банков Украины и нашу заботу об их деньгах, как о своих собственных.

Покупателям кредитов гарантируем юридическую безупречность, конфиденциальность и надежность всех финансовых операций.

Делайте ваши заявки, господа!

Для вас мы работаем без выходных.

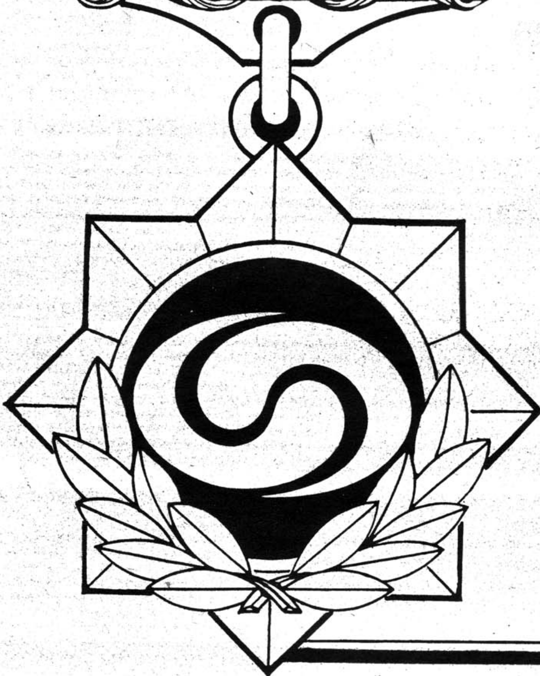

11 грудня 1992 року Акціонерний банк «ІНКО» проводить презентацію іменної премії за видатний внесок у розвиток економіки України. Її лауреатами можуть стати громадяни України, іноземні громадяни та особи без громадянства, що своєю діяльністю сприяли здійсненню економічних реформ. Розмір щорічної іменної премії становить один мільйон карбованців.

Бажаємо успіху вам, панове.

Наша адреса: 252023, Україна, м. Київ, вул. Мечникова, 10/2.

Телефон: 432-45-66.

Факс: 294-87-90.

Міжнародний фонд «ВІДРОДЖЕННЯ» та Центральна наукова бібліотека ім. В. І. Вернадського Академії наук України оголошують конкурс на право стажування в Бібліотеці Конгресу США. Участь у конкурсі можуть брати особи, які працюють у різних ділянках бібліотечної справи й успішно складуть міжнародний іспит з англійської мови. Тримісячне перебування та стажування у США фінансують фонд Сороса та Бібліотека Конгресу.

Телефон для довідок: 265-74-90.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЛІСІНВЕСТІНДУСТРІЯ»

реалізує з поставкою в 1992—1993 рр. лісоматеріали по ціні (карбованців) за кубометр:

1) пиловочних хвойних порід (смерека, сосна), 30 тис. куб м. — 2 600;

1-а) стояки рудникові смерекових порід (проспи), 17 тис. куб. м. — 1 900;

2) пиловочник твердомодринових порід (дуб), 3 тис. куб. м, — 6000;

3) пиломатеріали обрізні смерекових порід, 5 тис. куб. м. — 4500;

4) пиломатеріали необрізні смерекових порід, 7 тис. куб. м. — 3 900.

До зазначених вище цін входить НДС. До кооперативів прохання не турбувати.

Попередня оплата 100%, відвантаження піввагонами починається негайно з моменту надходження грошей на розрахунковий рахунок, мінімальний обсяг поставок 1 тис. куб. м., транспортні витрати за рахунок покупця.

Також реалізуємо в необмеженій кількості різні місткості, одноразові шприци імпортного виробництва. Оптовим покупцям надається скидка.

Зв'язуватися з 8 до 18.00 по телефонах (095) 475-40-10, 975-23-72, факс (095) 471-92-85, 975-23-72 (для «Лісінвестіндустрія»).

Організація купить ВКВ (до 1 млн. доларів) за високим курсом.

Форма оплати—безготівкові карбованці.

Телефони у Харкові (0572) 33-71-11; 33-72-22.

МП «КРИСТИНА» продовжує розпродаж оптом і в роздріб електромеханічних друкарських машинок «ЯТРАНЬ» з російсько-українським шрифтом, ціни найнижчі, форма оплати будь-яка, доставка зі складу в м. Києві, контактний тел./факс 24-36-79, тел. 266-63-05.

Бухгалтерский учет на персональных компьютерах

Более 100 внедрений!!!

МП "Интеп" предлагает следующие системы:

- учет денежных средств и расчетных операций;
- учет материальных ценностей;
- расчет заработной платы;
- учет основных средств;
- главная книга и бухгалтерский баланс;

Различные отрасли производства, начиная с малых предприятий, трестов до министерств и крупных промышленных предприятий.

впервые!

Возможна поставка с ИСХОДНЫМИ ТЕКСТАМИ.
Поставка готовых комплексов на базе IBM PC/AT 286 IBM PC/AT 386 с защитными экранами и сетевым оборудованием;

Приемлемые цены и безупречное обслуживание!

Контактные телефоны:
в Киеве: (044) 229-51-56, 244-63-90, 246-38-11, 483-86-10
факс: (044) 446-38-11;
во Львове: (0322) 39-31-51, 72-94-85,
факс: (0322) 74-41-67;
в Запорожье: (06122) 2-96-35
факс: (06122) 2-96-35;

ДО УВАГИ КЕРІВНИКІВ ПІДПРИЄМСТВ І ГОСПОДАРСТВ

Якщо ви не хочете платити штрафи за викид сточних вод, звертайтесь до фірми «ТЕКМО».

Розробляємо проектно-кошторисну документацію, здійснюємо постачання і шефмонтаж обладнання, проводимо пусконалагоджувальні роботи на станціях очистки сточних вод для цехів: по забою худоби і переробці м'яса; по переробці молока з виробництвом сиру і масла; по переробці плодоовочевої продукції, а також для молоко-, сиро- і маслозаводів, м'ясокомбінатів і плодоовочевих заводів.

Наша адреса: 266028, Україна, м. Рівне, а/с 302.

Телефон (03622) 2-24-07.

МП «КРИСТИНА» продовжує розпродаж ШВЕЙНОГО ОБЛАДНАННЯ оптом і в роздріб:
— ш/м 25-1 кл.;
— ш/м 38-23 кл.;
— ш/м 574 кл.;
— ш/м 323 кл.;
— головка 23АМ кл.;
— оверлок 51А кл.
Контактний тел./факс 245-36-79. Тел. 266-63-05.

Футбол

ГОВОРИЛИ ВІДВЕРТО І НЕ ТІЛЬКИ...

Наприкінці минулого тижня в Дніпропетровську відбулася зустріч провідних футбольних тренерів України. Про неї розповідає наставник національної збірної **Олег БАЗИЛЕВИЧ:**

— Цей семінар, якщо його можна так назвати, був позаплановим, але проведення було узгоджене з федерацією, а ініціатором стала тренерська рада. Підбивалися підсумки першого кола чемпіонату 1992—1993 років. Присутні були ті тренери, які сьогодні найактивніші й найвпливовіші. Як на мене, вийшов щирий і зацікавлений обмін думками. Ми проаналізували нинішній стан національного футболу і визначилися з напрямком та концепцією подальшої роботи

— І все ж, хто був присутній у Дніпропетровську!

— Повторюю, практично всі провідні фахівці. За винятком Яремченка, Прокопенка і, що мене найбільше здивувало, Маркевича.

Я вперше був присутній на подібному семінарі. Адже він проходив нетрадиційно: не в стінах спорткомітету, а на тренувальній базі дніпропетровського «Дніпра». Творча, неофіційна атмосфера неабияк сприяла плідній роботі.

— Чув, що ви особисто не дуже високої думки про стан навчально-тренувальної роботи в наших клубах. Чи так це насправді!

— Ніяких офіційних заяв з цього приводу я не робив. То — спільна думка тренерів. Я зовсім недавно очолив збірну і робити категоричні висновки ще не можу. На все слід дивитися трохи інакше. Вимагалося, щоб самі тренери визначили рівень навчального процесу в своїх командах і в тих, що очолюють їхні колеги. Чи влаштовує він нас, виходячи з тих завдань, які стоять перед нами сьогодні?

— І якою ж була точка зору фахівців!

— Приємно, що всі визнають ту критику, яка лунає сьогодні на їхню адресу в засобах масової інформації. Відомо, що головний критерій нашої роботи — кількість глядачів на трибунах. А вона, на жаль, катастрофічно впала. Причин цього багато. Одна з основних та, що знизилася вимогливість тренерів до самих себе, до гравців. Відомі численні факти грубого порушення дисципліни в клубах. Свідком одного став і я. Перед поїздкою на матч до Польщі збірна України зупинилася у львівському готелі «Дністер». І от, як уже писала ваша газета, київський динамовець Шаран влаштував «ніч відпочинку». Про це було проінформовано і федерацію, і клуб «Динамо» (Київ). І от гравця «покарали»: випустили в черговому матчі динамівців в основному складі. Це, пробачте, якась спотворена демократія.

Отже, потрібна жорстка дисципліна. Вона основа всього. Тепер кілька слів стосовно самого тренувального процесу. І тут чимало проблем. Як повідомив віце-президент федерації Євген Котельников, вдосталь випадків непрофесіоналізму серед тренерів. Не ведуться конспекти. Виходить, не фіксується своя ж робота для подальшого аналізу. Тренувальний процес ніби проводиться, але формально. За таких умов ні про яке планування його, про внесення коректив не може бути й мови. Все стає буквально некерованим. **Якщо не наведемо порядок у цьому спільними зусиллями федерації, президентів клубів, тренерської ради, то й надалі** продовжуватимемо жалюгідне існування.

— Кого з тренерів бачите своїми помічниками!

— Не буду називати прізвищ. Такі люди, зрозуміло, є. Але хочу сказати інше: не знаю, хто винний в тому, що протягом останніх років у нашому футболі з'явилося дуже багато випадкових людей. От і на дніпропетровській зустрічі дійшли висновку, що на часі атестація тренерів усіх ліг.

— А які інші рішення були прийняті!

— Потребується об'єднання зусиль провідних фахівців нашого золотого фонду. Треба обрати боєздатну тренерську раду. Великі надії покладаються на зустріч 15 грудня в Києві президентів клубів вищої та першої ліг. Там необхідно порушити всі ті питання, про які вже згадувалося

— І останнє запитання: як ви особисто ставитесь до організації української професіональної футбольної ліги!

— Обома руками за. Її поява допоможе вирішити багато чого: підняти рівень футболу, суддівства...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

«КОЛУМБУС» СКЛИКАЄ ДРУЗІВ

Ми вже звикли до того, що корпорація «Колумбус» і ліга професіонального боксу з такою ж назвою дарують українським любителям спорту справжні свята. От і 12 грудня в київському Палаці спорту пройде міжнародний турнір з кікбоксингу і боксу між командами «Колумбус» (Україна) та США.

Кікбоксери розіграють звання інтерконтинентальних чемпіонів. Тут зустрінуться О. Нечаєв (Україна) — чемпіон 1992 року, ВАКО, ПРО і Д. Мелендез (США) — чемпіон світу 1992 року, ІСКА; В. Дорошенко (Україна) — чемпіон Європи 1992 року і М. Лонго — чемпіон США. А ще пройдуть рейтингові бої між В. Поповим (чемпіон СНД) і Д. Розенблатом, М. Ждановим і Е. Саленасом.

Багато цікавого очікує й прихильників боксу. Наші професіонали В. Волканов та С. Клоков зустрінуться відповідно з американцями М. Сікстоном та Д. Кенні.

На цей матч запрошені й шановні гості: Білл Уоллес, який носить титул «Супернога», Жан Френетт — «Канадський торнадо», чемпіон світу, а ще — Майке Сойєр, Президент ІСКА, та інші.

У цієї події — чимало спонсорів. Зокрема, боксерів опікатиме концерн «Анаконда К», який надає нашому населенню різноманітні послуги в організації дозвілля, випускає нові моделі паркових атракціонів, сприяє випуску товарів народного споживання.

І останнє: свято в Палаці спорту почнеться о 18.00.

Петро ГЕНЧУК.

З ПОТОКУ ПОВІДОМЛЕНЬ

ХОКЕЙ. Кубок МХЛ. Конференція «Захід». ЦСКА (Москва) — «Торпедо» (Ярославль) — 2:4, «Ригас Старс» (Рига) — «Спартак» (Москва) — 4:2, СКА (Санкт-Петербург) — «Кристал» (Саратов) — 4:2, «Динамо» (Мінськ) — «Хімік» (Воскресенськ) — 0:2.

Команди НХЛ (США і Канада) зіграли в середньому по 25—26 матчів своєї першості. За версією російського об'єднання «Елекс», рейтинг хокейних клубів на сьогоднішній день має такий вигляд у групі лідерів: «Лос-Анджелес Кінгз» (тут успішно виступає захисник з Києва, олімпійський чемпіон Олексій Житник) — 1334, «Піттсбург Пінгвінз» — 1329. «Ванкувер Кенакс» — 1290, «Монреаль Канадієнс» — 1204, «Міннесота Норт Старз» — 1191, «Бостон Брюїнз» — 1168, «Квебек Нордікс» — 1134, «Нью-Йорк Рейнджерс» — 1088, «Буффало Сейбрз» — 1064, «Вашингтон Кепітелз» (за цей клуб, як відомо, грає киянин Дмитро Христич) — 1051...

ФУТБОЛ. Вихований в Україні футболіст Ігор Добровольський найближчим часом захищатиме кольори чемпіона Франції — марсельського клубу «Олімпік». Про це повідомив президент цього ФК Бернар Тапі. По завершенні чемпіонату Європи з футболу в Швеції, де Добровольський виступав за збірну СНД, він грав в італійському клубі «Дженоа». Тепер до червня 1993 року він займе місце в складі «Олімпіка», де в майбутньому, можливо, йому запропонують трирічний контракт.

БОКС. Національна збірна України виступала в міжнародному турнірі за Кубок Копенгагена. Наші спортсмени здобули почесний приз, а в нього поклали ще й шість золотих та три бронзові нагороди. У цих змаганнях участь брали боксери одинадцяти країн: Австрії, Куби, Фінляндії, Кенії, Латвії, Литви, Норвегії, Швеції, США, України і Данії. Золоті медалі дісталися Лазарєву (Хмельницький, 63,5 кг), Городничову (Запоріжжя, 67), Копитку (Івано-Франківськ, 75), Зауличному (Львів, 81), Гурову (Маріуполь, 91), Бєликову (Харків, понад 91), бронзові — Хамазі (Дніпропетровськ, 60), Сенченку (Кременчук, 75), Химченку (Луганськ, 81).

Це був один з етапів підготовки українських боксерів до чемпіонату Європи, який пройде наступного року.

КРОСВОРД

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 1. Український оперний співак, народний артист України. 3. Український політичний діяч, провідник ОУН. 5. Давньоіндійська епічна поема. 7. Визначний релігійний діяч Київської Русі, засновник Києво-Печерського монастиря. 8. Загальна назва нітратів калію, натрію та амонію. 10. Віршовий розмір. 12. Веслова морська шлюпка. 13. Сучасний український художник. 14. Давньоримська богиня мудрості і наук. 16. Острів на Дніпрі, де знаходилася перша відома Запорозька Січ. 18. Київський князь XV ст., який воював з ординцями. 19. Сузір'я Північної півкулі неба. 20. Тропічна ефіроолійна рослина. 22. Великий вокально-інструментальний твір. 23. Гірський масив в Івано-Франківській та Чернівецькій областях. 24. Столиця Богдана Хмельницького.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Золотоординський воєвода, якого розгромив Данило Галицький. 2. Давньоруський маляр, основоположник українського національного стилю в живописі. 3. Місто на Пряшівщині. 4. Коштовний камінь. 5. Дружина Володимира Великого. 6. Львівський аптекар і громадський діяч XVII ст., автор «Топографії міста Львова». 8. Італійський архітектор, автор проекту українського собору Святої Софії у Римі. 9. Відношення кількості променистої енергії, відбитої від поверхні тіла, до кількості енергії, що падає на цю поверхню. 10. Перша друкована в Україні книга. 11. Популярна в армії Махна бойова одиниця. 14. Видатний український поет. 15. Частина світу. 16. Талановитий український художник, активний член УПА. 17. Первісна назва роману Романа Іваничука «Мальви». 20. Тисяцький міста Києва, син воєводи Ярослава Мудрого. 21. Застаріла назва вітаміну В-1.

Відповіді на кросворд, опублікований 27 листопада

1. Слава. 2. Атака. 3. Аспід. 4. Ампір. 5. Рядно. 6. Дудар. 7. Ромул. 8. Осман. 9. Навар. 10. Лівак. 11. Кабул. 12. Ребро. 13. Остап, 14. Лотос. 15. Сізіф. 16. Позер. 17. Рикша. 18. Фокус.

ЧЕТВЕР 10 грудня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 З восьмої до дев'ятої. Інформаційно-музична програма.
9.00 СНІД і боротьба з ним.
9.45 Художній телефільм «Вірний Руслан». 3 серія.
10.45 Спадщина.
11.25 Фільм-балет «Карнавал».
11.55 УТН.
12.10 Багатосерійний художній телефільм «Бадетаун». 23 серія.
12.35 Зустріч з професором А. Горняткевичем.
13.10 Фант-лото «Надія».
16.00 УТН.
16.05 Ту-ту кафе.
16.45 Фізико-математична школа. Математична олімпіада.
17.15 Земле моя.
17.45 Музичний фільм «Ти — моя пісня».
18.00 Телетехнотека.
18.30 Баскетбол. Жінки. Кубок європейських чемпіонів. «Динамо» (Київ) — «Дорна» (Іспанія). У перерві — 19.00 УТН.
20.00 Концерт оркестру народних інструментів Державної телерадіомовної компанії України.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 ДНІПРО.
21.40 Хроніка МВС.
21.55 Молодіжна студія «Гарт».
23.25 УТН.
23.40 Художній фільм із субтитрами «Короткий фільм про кохання».

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 КТВ-1 і канал «Франсінтернасьональ» представляють. Прем'єра художнього телефільму «Жозеф Бальзамо». 7 серія (Франція).
9.20 Футбол. Ліга чемпіонів.
11.00 Новини
11.20 «Суто англійське вбивство». 2 серія.
12.40 «Телевізор кота Леопольда». Мультфільм.
12.50 «Куди зник Фоменко?». Художній телефільм.
14.00 Новини
14.25 Телемікст.
15.10 «Бджола Майя». Мультфільм.
16.00 Теніс. Кубок «Великого шолома».
16.30 ...До шістнадцяти і старші.
16.50 Прес-експрес.
17.00 Новини.
17.25 ...До шістнадцяти і старші.
17.55 Прем'єра художнього телефільму «Жозеф Бальзамо». 7 серія (Франція).
18.55 Букет для Миколи Озерова. До 70-річчя від дня народження.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.45 Лотто «Мільйон».
21.15 Прем'єра худ. телефільму «Де велика Північ».
22.30 Хіт-парад «Останкіно».

ІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

11.00 Художній телефільм «Санта-Барбара». 110 серія.
11.50 «А пісня російська живе».
12.35 Т.Ін.Ко.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
15.00 Вчитися ринку.
15.30 Студія «Рост». Тон-лабіринт.
16.00 Там-там новини.
16.15 Нафта.
16.45 Так і живемо. «Пробач, зброє...».
17.15 Бесіди в «Метрополі».
17.35 Театральний роз'їзд. «Вишневий сад». Три версії. І Міжнародний фестиваль ім. А. П. Чехова.
18.45 Свято кожен день.
18.55 Реклама.
19.05 Київська панорама.
19.25 Прем'єра художнього телефільму «Санта-Барбара». 111 серія.
20.15 Хроно. У світі авто- і мотоспорту.
20.50 Спеціальний комерційний вісник.
21.00 Вітчизна моя.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті.
22.25 Спортивна карусель.
22.30 Бал Едіти П'єхи.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.20 Худ. фільм «Обличчям до обличчя».
15.50 Муз. фільм «Чарівна біла ніч».
16.55 Музична пауза.
19.15 Мультфільми.
19.35 Телефільм «Втілення мрії». 21 серія.
20.00 Худ. фільм «Дежа Вю».
21.40 Відеомузика.
21.55 Худ. фільм «Мій друг — Іван Лапшин».

Наступний номер «Голосу України» вийде 11 грудня цього року.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
Рукописів не повертаємо.
Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.

Загальний тираж 450 601

Комбінат друку видавництва «Преса України».

252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

1 2 3 45 6 7 8 9

Зам. 0311235.